Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 156 (3354) ЖУМА
8 июль 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СИЁСИЙ АДАБИЁТ НАШРИЁТИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Леонид Ильич Брежневнинг Францияга визити» тўпламини босмадан чиқарди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг 1977 йил 20 июндан 22 июнгача расмий визит билан Францияда бўлишига оид ҳужжатлар ва материаллар китобга киритилган.

Л. И. Брежнев билан Франция Президенти В. Жискар д'Эстэннинг сўзлаган нутқлари, визит чоғида имзоланган Совет—Франция қўшма ҳужжатлари, Л. И. Брежнев Париж мэриясига борганлиги, унинг Франция парламент аъзолари ва «Франция—СССР» жамиятининг раҳбарлари билан бўлган учрашуви ҳақидаги хабарлар ва бошқа материаллар эълон қилинган.

Тўпламда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг «КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Францияга қилган визитининг якунлари тўғрисида»ги қарори босиб чиқарилди.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

Республикамиз бадиий ҳаваскорлик коллективларидан бир группаси Иваново областига келди.

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг «Гулдаста» вокаль-чолғу ансамбли ва бадиий буюмлар фабрикасининг халқ рақс ансамбли коллективлари нокаратупроқ ўлкадаги «Ўзбекистон» ҳамда «Дўстлик» совхозлари бунёдкорлари ҳузурида концертлар беришади. Шунингдек санъаткорлар завод ва фабрикаларда бўлиб, дўстона учрашувлар ўтказишади, қардош диёр бадиий ҳаваскорлик коллективлари билан ўзаро тажриба алмашадилар.

Ҳаваскорлар гастроли бир ҳафта давом этади.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институтининг бир группа олимлари пойтахт область Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда ўтказилган «Электроника кунлари»да қатнашишди.

Институт олимлари хўжаликнинг дала шийпонларида колхозчилар билан фан ҳақида суҳбатлар ўтказишди. Физика-математика фанлари кандидатлари М. Ғоибназаров, Н. Эрзин, медицина фанлари кандидати А. Шайхов, илмий ходимлар Б. Турсунов, А. Шароповлар «Қуёш нурларидан қандай фойдаланиляпти», «Медицина электроникаси нималарга қодир?», «Ўткир ошқозон-ичак касалликларининг олдини олиш» каби темаларда лекциялар ўқишди.

Колхоз раиси Н. Авазов хўжалик пахтакорлари номидан олимларга сермазмун суҳбатлари учун миннатдорчилик билдирди.

Бугун

шаҳримиздаги «Узгипротяжпром» институтининг ходимлари қардош Туркманистон буюртмаси асосида Тошовуз шаҳрида қуриладиган саноат корхоналари лойиҳасини чизишга киришди. Лойиҳаланаётган объектлар орасида ёғ-экстракция, чинни заводлари бор. Бу корхоналар йилига 30 миллион донадан кўпроқ маҳсулот беради. Объектларнинг чизмалари келгуси йил бошларида бинокорларга топширилади.

●

«Билим» жамияти Чилонзор район ташкилотининг бир группа лекторлари райондаги 47 саноат корхонаси ва 17 маҳалла клублари томон йўл олишди.

Лекторлар—Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг ўқитувчилари, иқтисод фанлари доктори А. Эгамбердиев, доцентлар М. Абдуллаев, И. Тожиев, М. Умаров, М. Камолов, Р. Назарова ва бошқалар КПСС Марказий Комитети 1977 йил Май Пленуми, СССР янги Конституциясининг лойиҳаси тўғрисида лекциялар ўқишади. Усмон Юсупов, Глиэр ҳамда 4-маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари концертлар беришади.

●

Максим Горький проспектида бунёд этиладиган 9 қаватли муҳташам архитектура комплексининг пойдевор қурилиши ниҳоясига етди. «Главташкентстрой» 4-трестига қарашли 38-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Евгений Сергеенко бошлиқ комплекслашган коммунистик меҳнат бригадаси тез суръатлар билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Давлат конструкторлик бюроси биносини бунёд этишяпти.

— Инженерлик корпусини бунёд этишда,— дейди етакчи,— янги қурилиш материаллари; алюмин витражлари ҳамда гранит ва мармардан кенг фойдаланилади. Бригадамиз азаматлари корпусни графикдан ўзиб, сентябрь ойида сайқалчиларга топшириш мажбуриятини олишган.

●

«Коммунальник» клубининг бадиий ҳаваскорлари пахта йиғим-терими кампаниясига тайёргарликни бошлаб юборишди. Электромузика, вокаль-чолғу, рақс ансамбллари коллективларидан иборат олтита агитбригада тузилди.

Санъаткорлар Орджоникидзе районидаги «Қибрай» совхозини оталиққа олишган. Ҳар ойда пойтахтликлар совхозда концертлар беришади. Совхоз клубига 200 дан кўпроқ республика ёзувчи, артист, рассомларининг суратлари тортиқ қилинди. Рассом Л. Каволев хўжаликнинг 18 та дала шийпонини эскизлар билан безади.

Эртага

шаҳримизнинг Шумилов темир йўл станциясидан Тюмень, Братск, Красноярск, Владивосток, Новосибирск шаҳарларига 44 вагон консерва маҳсулотлари жўнатилади. Тошкент консерва заводида серқуёш ўлка неъматларидан тайёрланган шарбат, мураббо, повидлолар БАМ қурувчилари ва денгизчилар дастурхонини безайди.

— Йил бошидан бери,— дейди корхона ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи А. Иброҳимов,— Узоқ Шарққа юзта вагондан кўпроқ маҳсулот жўнатилди. Учинчи кварталда эса камида яна 50 вагон сервитамин консервалар Тинч океан соҳилидаги порт шаҳарларга юборилади.

ЮБИЛЕЙ 60 ВАХТАСИДА

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— ШОНЛИ ОКТЯБРГА!

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириғини муваффақиятли бажариш учун кун сайин социалистик мусобақани авж олдирмоқда. Сиз ушбу лавҳада социалистик мусобақа пешқадами тикув цехи ишчиси З. В. Харичкинани кўриб турибсиз. У Улуғ Октябрь байрамигача икки йиллик топшириқни адо этишга аҳд қилган.

И. Шоиноғомов фотоси.

МЕҲНАТ, ИЖОДКОРЛИК, ТАРБИЯВИЙ ИШ УЧУН

7 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида бир қанча меҳнат коллективларига мукофотлар топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Фахрий ёрлиғи Тошкент трактор заводига топширилди. Бу завод коллективи социалистик мусобақада юксак натижаларга эришди. Ватан пахта тозалаш саноатини қарор топтириш ишига каттагина ҳисса қўшганлиги, юксак унумли техника ва технологияни яратганлиги учун ҳамда ташкил этилган кунининг 50 йиллиги муносабати билан пахта тозалаш саноати марказий илмий-тадқиқот институтининг коллективи ҳам шундай мукофотга сазовор бўлди. Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи ДОСААФ бошланғич ташкилотига республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов мукофотларни топшириб, илғор коллективларни самимий табриклади, уларга меҳнатда, ижодий ва тарбиявий ишда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини тилади. (ЎзТАГ).

• Беш йиллик вахтасида

УЧ ҲАФТА ОЛДИНДА

Бугун

бадиий буюмлар фабрикаси коллективининг йил бошидан бери планга қўшимча реализация қилган маҳсулоти 300 минг сўмликка етди. Эндиликда фабрика коллективи беш йилликнинг икки йили учун белгиланган ишлаб чиқариш графигидан уч ҳафта илгарилаб кетди.

Кейинги ярим йилда корхонада кирпеч, палак, бахмал гулкўрпа каби буюмлар ишлаб чиқариш анча кўпайди. Биринчи марта Давлат Сифат белгисини олган «Бодомча» дўпписидан 200 мингта тайёрланди.

Попоп цехидаги Н. Аҳмадхўжаева, Т. Идрисова, бичувчи Т. Коблякова ва бошқалар тайёрлаган буюмлар юқори сифати билан ажралиб туради. Бу меҳнат илғорлари ўнинчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига қадар 3,5 йиллик топшириқни адо этиш учун курашмоқда. Корхонада 50 дан ортиқ чевар мана шу илғорлар изидан бориб меҳнат қилаяпти.

— Булар ҳаммаси корхонамиз коллективига Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига шарафига икки йиллик планни муддатидан бир ой илгари бажариш имконини беради,— деди план бўлимининг бошлиғи Т. Семенченко.

СИНЧКОВЛАР СЛЁТИ

Математика, физика, тарих фанлари бўйича область олимпиадалари ғолиблари, предмет ва билиш тўгараклари активлари, мактаб илмий жамиятлари аъзолари бўлган юқори синф ўқувчиларининг учинчи республика лагерь йиғини 6 июль куни Тошкентдаги ихтисослаштирилган физика-математика мактаб-интернатида тантанали линейка билан очилди. Ёш илм-фан ҳаваскорларининг бу йиғинини Ўзбекистон ССР маориф, олий ва ўрта махсус таълим министрликлари, республика Фанлар академияси билан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети уюштирган.

Слётнинг қарийб уч юз нафар қатнашчиси ўн икки кун давомида илмий билимлар университетида лекциялар тинглайдилар, ўзларининг илмий-фантастик лойиҳаларини ҳимоя қиладилар, «истеъдодлилар конкурси»да қатнашадилар, мунозараларда ва семинарларда ҳозирги замон фанининг актуал проблемалари юзасидан ўз нуқтаи-назарларини қаттиқ туриб ҳимоя қиладилар. Тошкент Давлат университетининг комсомол комитети ва ёш олимлар кенгаши мактаб ўқувчиларини ўз оталиғига олишди. Уларнинг вакиллари—болалар отрядларининг комиссарлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг кибернетика, ядро физикаси институтларига экскурсияларни, республиканинг етакчи олимлари билан учрашувларни уюштиришга ёрдам берадилар.

(ЎзТАГ).

• «Ўн бешлар ташаббуси» асосида

Вақтдан ўзганлар

«Главташкентстрой» пардозлаш трести 20-қурилиш бошқармасининг бригада коллективлари ўртасида ўнинчи беш йиллик план топшириқлари ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этиш учун бошланган меҳнат беллашувида Михаил Иванович Неудахин бошлиқ бўёқчилар бригадаси коллективи пешқадамлик қилмоқда. Тажрибали бинокор бошлиқ сайқалчилар Тошкент медицина институти 9-корпуси қурилишида сифатли ва самарали меҳнат қилмоқдалар.

Бригадада Шомурод Набиев, Тамара Федотова сингари ўз ишининг моҳир усталари кўплаб топилади. Меҳнатсеварларнинг сидқидилдан ишлаши туфайли смена ва ойлик топшириқ мунтазам 140—150 процент адо этиляпти.

Бугун

бригада аъзолари ўз меҳнат календарларида юбилей йилининг ноябрь ойини кутиб олишди.

Республикамиз 15 нафар илғор бинокорининг Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейига қадар 2,5—3,5 йиллик шахсий план топшириқларини адо этиш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббусига қўшилган бўёқчилар шу йил 7 ноябрга қадар ўнинчи беш йилликнинг икки йиллик планини бажаришга ва барча сайқал ишларини «аъло» сифатга адо этишга қарор қилишган.

Коммунистик меҳнат зарбдори Рифат Эмирбеков чорак асрдан буён пойтахтимиздаги асбобсозлик заводида юк ортиш механизмини бошқаради. Корхонанинг новатор ишчилари қаторида у ҳам ўнинчи беш йиллик шахсий топшириқларини 3,5 йилда бажариш мажбуриятини олган. Смена топшириқларини у мунтазам ортиғи билан адо этади.

СУРАТДА: Р. Эмирбеков иш жараёнида.

М. Нуриддинов фотоси.

• РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ҚУДУҚЛАР ҲОСИЛ УЧУН

Қашқадарё областининг мелиораторлари артезиан қудуқларини қазиш топшириғини бажардилар. Улар 80 та мелиоратив қудуқ пармалаб, уларни суғориш шохобчаларига туташтирдилар. Ер юзасига чиқарилган сизот сувлар билан қўшимча равишда бир ярим минг гектар экинзорни суғориш мумкин. Жиззах областининг мелиораторлари 29 та янги қудуқни ишга туширдилар.

Бу йил Ўзбекистонда қурилган қарийб 560 та қудуқ ҳозирги вақтда ҳосил учун ишламоқда, 370 та эски қудуқнинг ҳолати яхшиланди, энди бу қудуқлар ернинг анча чуқур қатламларидан сув чиқариб беради.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Наманган областидаги «Украина» совхозида янги ошхона фойдаланишга топширилди. Унинг залига 50 киши сиғади. Фарғона областидаги «Қувасой», Самарқанд областидаги «1-Жомбой», Тошкент областидаги Ойбек номли совхозларда, Сурхондарё областининг қўриқ ерларидаги бир қанча хўжаликларда ҳам ана шундай ошхоналар очилди. Қишлоқда умумий овқатланиш тармоқлари кенгайиб бормоқда. Ошхоналар марказий қўрғонлардагина эмас, шу билан бирга олис хўжаликларда, чорвачилик фермаларида ҳам қурилмоқда.

ФАРҒОНА ПОЛИЗЗОРЛАРИДАН

Фарғона областидаги хўжаликлар давлатга 9700 тоннадан кўпроқ бодринг топширдилар. Бу эса планда белгиланганидан бир ярим баравар кўпдир. Областда ана шундай, «витаминли маҳсулот» асосан «Узплодоовощвинпром» системасига кирадиган ихтисослаштирилган совхозларда етиштирилмоқда. Бу ерда сабзавотнинг районлаштирилган серҳосил навлари парвариш қилинмоқда. Бу йил Фарғона областининг полиззорларида консерва тайёрлаш учун мўлжалланган помидорнинг «Новинка Приднестровья» нави биринчи марта етиштирилмоқда.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев жаҳон кино санъати кўригининг Х Москва халқаро фестивали қатнашчилари ва меҳмонларини самимий табриклайди.

⊙ Варшава Шартномасида қатнашувчи социалистик давлатлар парламент аъзоларининг «Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Якунловчи актини имзолаган давлатларнинг парламентларига ва парламент аъзоларига Мурожаати» эълон қилинган.

⊙ «Қишлоқнинг саломатлик хизмати» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

⊙ Ставрополь шаҳрини Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони берилган.

⊙ 1977 йил 7 июль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-925» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ЯНГИ КИНОТЕАТР

Шаҳримизнинг Қорақамиш массиви кундан-кунга чирой очмоқда. Бу ерда замонавий, кўп қаватли турар жой комплекслари билан бир қаторда маданий-оқартув муассасалари ҳам қад кўтармоқда.

КЕЧА

массивнинг 2/4 микрорайонида 400 томошабинга мўлжалланган янги ёзги кинотеатр биноси фойдаланишга топширилди. Уни шаҳримиздаги 10-ремонт-қурилиш бошқармасининг қурувчилари бунёд этишди.

«Қорақамиш» кинотеатри Собир Раҳимов районидаги бешинчи ёзги кинотеатрдир.

ДЎСТЛАР САНЪАТИ БИЛАН УЧРАШУВ

Горький номли Тошкент академик театри артистларининг санъати украин томошабинларига кўп қувонч бағишлади. Бу театр шу ердаги ўз гастролларини тамомлади. Ўзбекистондан келган меҳмонлар совет драматургияси, рус ва чет эл классиклари асарлари асосида тайёрланган ўз репертуаридаги энг яхши асарларини намойиш қилдилар. Харьковликлар Н. Погодиннинг «Учинчи патетик» пьесаси, В. Константинов билан Б. Рацернинг тенги йўқ моҳир чапақай ҳақидаги «Рус сири» пьесасини, В. Шекспирнинг «Хатолар комедияси»ни ва бошқа асарларни томоша қилдилар.

— Серқуёш республикадан келган саҳна усталари режиссуранинг оригиналлигини, замонамизнинг актуал проблемаларини ўзига хос услубда астойдил ва эҳтирос билан кўтариб чиқа билиш маҳоратини намойиш қилдилар,— деди СССР халқ артисти А. Сердюк.— Бу учрашувлар биз учун айниқса қувончлидир. Ахир ҳозир Тошкент аҳли Шевченко номли академик украин театрининг артистларини ўз юртида самимий қабул қилмоқда. Икки ижодкор коллективнинг дўстлиги кўпдан бери давом этмоқда. Харьков театри ўзининг энг оғир дамларидан бирини — 1942 йилнинг ноябридан то 1943 йилнинг сентябригача бўлган мавсумини Фарғонада ўтказди. Ўша пайтда таниқли украин режиссёри Марьян Крушельницкий қардош халқнинг ажойиб шоираси ҳаёти ва ижодига бағишланган «Нодира» спектаклини ўзбек саҳнасида қўйди. Ҳозир бир-биримизнинг юртимизга қилган гастролларимиз—икки миллат маданиятлари маънавий қон-қардошлигининг яна бир ёрқин намоён бўлишидир. Янги тўлқинлантирувчи учрашувлар халқлар дўстлигини янада мустаҳкамлашга, кўп миллатли совет санъати арбоблари ўртасидаги ижодий алоқаларни кучайтиришга ёрдам беради.

(ТАСС).

ҚИЗИҚАРЛИ КЎРГАЗМА

Республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида «Ўзбекистон енгил саноати ўнинчи беш йилликда» деган кўргазма очилди.

Кўргазмадаги экспонат, фоторасм ва диаграммалар республикамиз тўқувчи, тикувчи, пойафзалчи ва моделчиларининг ютуқларини кўз-кўз қилади.

Республика енгил саноатининг меҳнатчиларидан 130 нафари ўнлар ташаббусига қўшилиб ишламоқда. 300 нафари эса икки беш йиллик топшириғини бажаришга сўз берган.

Кўргазмада «Қизил тонг» ва Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари, Чирчиқдаги «Ғунча» ва Қўқон тикувчилик фабрикаларининг маҳсулоти намойиш қилинмоқда.

телетайп лентасидан

▲ ВАРШАВА. Гданьскдаги «Висла» кемасозлик корхонаси ўз тарихидаги энг катта экспорт заказини бажаришга киришди. Имзоланган битимга мувофиқ бу корхона 1980 йилгача Совет Иттифоқи учун пассажирлар ташийдиган 20 та кема қуриб беради. Шу кемаларнинг дастлабки учтаси 1978 йилда сувга туширилади.

▲ ВЕНА. Австрия ташқи савдосининг камомати ошиб бормоқда. Шу йил май ойида бу камомат 5 миллиард 117 миллион шиллингга етди ва ўтган йилнинг шу ойига нисбатан 35,3 процент кўпайди. Марказий статистика маҳкамаси шу маълумотни эълон қилди.

▲ РИМ. Машҳур итальян режиссёри Марко Беллоккионинг А. П. Чехов пьесаси асосида суратга олган «Чайка» деган янги телевизион фильми Италиянинг Сполето шаҳридаги санъат фестивалида кўрсатилди. Томошабинлар ва танқидчилар картинани зўр марок билан кутиб олдилар. Фильмда таниқли итальян актёрлари Дан Жулио Брожи, Памела Виллорези, Лаура Бети ва бошқалар қатнашганлар.

▲ ТОКИО. Жанубий Кореянинг разведкасининг агентлари Жанубий Кореянинг таниқли оппозициячи арбоби Ким Тэ Чжунни 1973 йил августида Токиодан ўғирлаб кетишган эди. Яқинда ошкор бўлиб қолган маълумотлар ана шу арбоб қандай ўғирланганлигини ойдинлаштириб қўйди. Шу муносабат билан Япония Социалистик партияси Токио ва Сеул ҳукмрон доиралари нинг махфий алоқаларини синчиклаб текширишни талаб қилди.

Фактларга қараганда, Сеул охранкаси билан Япония полицияси ўртасида 1965 йилдан бери ахборот айирбошлаш тўғрисида махфий битим мавжуд бўлиб келган ва Ким Тэ Чжунни ўғирлашга ҳозирлик кўрилаётганлигини Япония маъмурлари олдиндан билганлар.

▲ РАБОТ. Марокашда мамлакатни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришнинг 1978—1980 йилларга мўлжалланган янги беш йиллик плани лойиҳасини тайёрлаш ишлари давом этмоқда. Ижтимоий ишлар ва коммуникациялар министри Аҳмад Тозийнинг айтишича, беш йиллик планда миллий кадрларни тайёрлашга муҳим ўрин берилади. Келгуси беш йилликда 650 нафар инженер ва 1200 дан ортиқ ўрта техникавий бўғинга мансуб мутахассис тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Беш йиллик план лойиҳасида йўл тормоғини ривожлантиришга, денгиз портларини қуриш ва кенгайтиришга, кон-руда корхоналарини барпо этишга катта капитал маблағ сарфлаш белгиланмоқда.

▲ КИТО. Улуғ Октябрь социалиситк революциясининг 60 йиллигига бағишланган тадбирлар программасига СССР халқларининг ҳаёти тўғрисида лекциялар ўтказиш, совет кинофильмларини намойиш қилиш, совет воқелиги тўғрисидаги материалларни эълон қилиш бандлари киритилган. Эквадор меҳнаткашлари конфедерациясининг ижроия комитети қабул қилган шу программада совет халқининг коммунистик қурилишининг барча соҳаларидаги ютуқларни пропаганда қилиш алоҳида ўрин олган.

Улуғ Октябрь юбилейининг байрам қилиниши, деб таъкидланади Эквадор меҳнаткашлари конфедерацияси ижроия комитетининг қарорида, совет халқи учунгина эмас, бутун дунё меҳнаткашлари учун ҳам жуда катта аҳамиятга эгадир.

(ТАСС)

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

СССР Конституциясининг лойиҳаси

умумхалқ муҳокамасида

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

МЕҲНАТ ГАШТИ

Олдимда Конституция комиссияси томонидан тақдим қилинган ва СССР Олий Совети Президиуми томонидан маъқулланган СССР янги Конституциясининг лойиҳаси эълон қилинган газета турибди. Конституция лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилган. Мен унинг ўн учинчи моддасидаги ушбу сатрларни: **«Ижтимоий фойдали меҳнат ва унинг натижалари кишининг жамиятдаги мавқеини белгилайди. Давлат ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш билан меҳнатни ҳар бир совет кишисининг биринчи ҳаётий эҳтиёжига айлантиришга ёрдам беради»**, деган сўзларни қайта-қайта ўқийман. Бу сўзларнинг замирида катта фалсафий маъно бор. Унда ёш авлодни тарбиялашдаги барча масалалар ва жараёнлар мужассамлашган, мураббийлик фаолиятининг барча қирралари ифодаланган.

Шу сабаб бўлди-ю, хаёлимга бундан роппа-роса ўн йил аввал бўлиб ўтган ҳодиса келди. Ўшанда бутун мамлакатимиз бўйлаб Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ярим асрлик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олган эди.

Бригадамиз темир йўл участкаларидан бирида бошқариш агрегатларини монтаж қилиш билан шуғулланарди. Бу анча мураккаб, сермеҳнат, қунт ва ирода талаб қиладиган иш эди. Бригада аъзоларининг йиғилишида биз ҳам Улуғ Октябрнинг юбилейига муносиб совға тайёрлашга қарор қилдик. Коллектив ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, топшириқни муддатидан бир ой илгари, 7 ноябргача бажариш мажбуриятини олди.

— Бу осон иш эмас, — деди йиғилишда сўзга чиққан меҳнат ветерани Алексей Петрович Булько. Биз бригада бошлиқлари ва звено етакчилари билан ҳамма нарсани ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Мажбуриятни бажарсак бўлади. Бунинг учун бригадада меҳнатни ташкил қилиш асосларини ўзгартириш зарур. Ана шунда ёш ишчиларнинг ҳам меҳнат унуми ошади.

Кейин у илғор ишчилар бу соҳада қандай фикрга келганликларини ҳикоя қилиб берди.

Бизда ўша вақтда иш қуйидагича ташкил қилинган эди. Барча илғор ишчилар звеноларга бўлиниб, ҳар хил участкаларда меҳнат қилишарди. Ўз-ўзидан равшанки бу звенолар ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб бажариб, мукофот олиб туришарди.

Янги ишга келган ўсмирлар эса ёшлар звеносига уюшган, кўпинча ёрдамчи вазифаларни бажаришарди. Уларнинг олаётган маошлари ҳам бошқаларникига нисбатан анча кам эди.

— Ўзинглар ўйлаб кўринглар, — дея ўз фикрини давом эттирди Алексей Петрович, — аниқ бир мақсадга эга бўлмаган ёшда меҳнатга қизиқиш бўлиши мумкинми? Мисол учун менинг ўзимни олайлик. Қурилмаларни монтаж қилиш вақтида жуда хурсанд бўлиб кетаман. Чунки у оддий иш эмас, маҳорат, нафислик, ўрни келганда ақл билан ишлашни талаб қилади. Алишер учун эса, — у бурчакда ўтирган паст бўйли йигитга ишора қилди, — ўзи бажараётган иш унга айтарли хурсандчилик бағишлаяпти, деб бўлмайди. Чунки, у слесарь-монтажчи бўлишни орзу қилган эди. Аслида эса унинг ҳар хил ёрдамчи вазифаларни бажаришга мажбур қилишмоқда. Йўқ, ўртоқлар, шундай қилиш керакки, ёшлар иштиёқ ва меҳр билан меҳнат қиладиган бўлсинлар. Бунинг учун меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштиришимиз зарур. Уларга шундай вазифаларни топширишимиз кераккки уни бажараётган вақтда ёшлар ҳар жиҳатдан улғаядиган бўлсинлар. Ана шунда меҳнат қилиш улар учун ҳақиқий қувончга айланади.

А. П. Булько тажрибали ишчилар билан бирга барча звеноларни қайтадан ташкил қилишни таклиф этди. Бу барча звенолар учун тенг шароит яратади, социалистик мусобақани кенг авж олдирди.

Янги асосда ташкил қилинган иш тезда ижобий натижалар бера бошлади. Ёшларнинг ғайрати жўшди. Улар ишга ижодкорлик билан ёндошадиган бўлишди. Оғир дамларда эса уларга пешқадамлар ёрдамлашиб туришди.

Умуман ўша йили биз йиллик топшириқни 7 ноябрда эмас, 25 октябрда бажардик. Барча ёш ишчилар одатдагига нисбатан деярли уч марта барвақт касб маҳоратини оширишга муваффақ бўлдилар. Алексей Петрович Булько ва унинг шогирди Алишер Турсуновлар Улуғ Октябрь шарафига бошланган социалистик мусобақа ғолиби бўлишди.

Мураббийларнинг фикри тўғри бўлиб чиқди. Меҳнат кишининг ҳаётий эҳтиёжига айланганидагина у ишчига катта қувонч бағишлаши ва муваффақиятларга олиб келиши мумкин.

Т. ҲАЛИЛОВ,
энергомонтаж поездининг бригадири, меҳнат ветерани.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

ДЕМОКРАТИЯМИЗ ТАНТАНАСИ

СССР янги Конституциясининг лойиҳаси эълон қилинганлиги ва унинг умумхалқ муҳокамасига қўйилганлиги чинакам демократия ҳаётимизнинг қонуни бўлиб қолганлигидан ёрқин далолат бериб турибди.

Биз ТошДУ юридик факультетининг студентлари ҳам ана шу муҳим тарихий ҳужжат билан қизиқиб танишиб чиқдик.

Эндиликда янги Конституция лойиҳасида Совет давлатимизнинг Асосий Қонунини ҳосил қиладиган барча муҳим принциплар ўз аксини топган.

Ж. ХОЛМУМИНОВ,
ТошДУ юридик факультети студенти.

МИННАТДОРЧИЛИК ВА ИФТИХОР ТУЙҒУЛАРИ

Матбуотда эълон қилинган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституциясининг лойиҳасини мароқ билан ўқиб чиқдим.

Айниқса лойиҳанинг давлатимиз фан, маориф ва санъатни ривожлантириши тўғрисида, барча гражданларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилиши ифодаланган «Социал ривожланиш ва маданият» бобини ўқиб чиққанимда миннатдорчилик ва ифтихор туйғулари қалбимда жўш уриб кетди.

Янги Конституцияда баён этилган бебаҳо ғамхўрликка жамоат ишида актив қатнашиш, аъло ўқиш ва фидокорона меҳнат билан жавоб берамиз.

М. ПОЗИЛОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти қишлоқ хўжалиги экономикаси факультети 1-курс студенти.

ҚЎЛЛАБ—ҚУВВАТЛАЙМИЗ

СССР янги Конституциясининг лойиҳасини биз, Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти студентлари ҳам қизғин муҳокама қилмоқдамиз. Лойиҳадаги СССР гражданларининг ҳуқуқлари, эркинлиги ва бурчлари тўғрисидаги боб айниқса диққатга сазовордир. Жумладан бу бобда СССРнинг 18 ёшга етган барча гражданлари сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эгадирлар дейилган. Капиталистик мамлакатларнинг биронтасида ёшларга бундай ишонч билдирилмайди. Биргина шу фактнинг ўзиёқ мамлакатимиз биз, ёшларга катта ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатади.

Биз янги Конституция лойиҳасини тўла ва қизғин қўллаб-қувватлаймиз!

У. ИНОМОВ,
немис тили факультетининг студенти.

• Юбилей вахтасида

ИЛҒОРЛИКНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙ

ОҚШОМХОН РЕПОРТАЖИ

Автобусдан тушиб, Шаҳристон кўчаси бўйлаб одим қадам ташлар эканмиз, компрессор моторининг овози қулоққа чалинди. Секин-аста объект қурилиши томон юрдик. Объектда иш қизғин, ҳамма иш билан банд.

Прораб хонасида ёши ўттизларга борган, хушбичимгина бир йигит кутиб олди. Бу объект прораби Наби Йўлдошев экан.

— Котлован қазиш ишлари бошланган кунга ҳам саккиз ой бўлди, — дейди прораб. — Мана, ҳозирги кунда ишларимиз ниҳоясига етай деб қолди. План кўрсаткичлари ёмон эмас. Бино қурилишида асосий бригададан ташқари сувоқчилар, сантехниклар ҳам иш бошлашган. Айниқса Ҳикмат Раҳматуллаев бошлиқ коммунистик меҳнат зарбдорлари бригадаси унумли ишлаяпти. Бригада етакчиси яқиндан пойтахт қурилишларида самарали меҳнат қилгани учун «Ҳурмат белгиси» ордени билан тақдирланди.

Прораб билан ташқарига чиқиб, қурилаётган бинонинг тўртинчи қаватига кўтарилдик. У ишларга бош-қош бўлиб турган бир йигитни суҳбатга таклиф қилди. Бу Ҳикмат Раҳматуллаев экан.

— Бригадамизда ўн етти киши меҳнат қилади, — дейди у. — Ойлик планларни ошириб бажаряпмиз. План кўрсаткичларимиз, иш унумимиз юқори бўлганлиги учун бошқарма бригадалари ўртасидаги мусобақада олдинги ўринда бормоқдамиз. Биз шу бошқармада ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери Нигмат Содиқов бошлиқ илғор, коммунистик меҳнат зарбдорлари билан мусобақалашмоқдамиз.

Нигмат Содиқов бригадаси ҳозирги кунда Энгельс кўчасида Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигига қарашли ётоқхона биносини бунёд этишмоқда. Улар Басов методи бўйича иш олиб боряптилар.

Бригадада ёшлар кўпчиликни ташкил этади. Тоҳир Тешабоев, Абдураҳмон Рустамов, Евдокия Тошметова ва Александра Калайдзилар шулар жумласидандир.

Бригада аъзолари СССР Конституцияси — бахтимиз қомусининг янги лойиҳасини зўр ҳаяжон билан ўқиб чиқдилар ва бир овоздан маъқулладилар.

«Главташкентстрой»нинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-трести 10-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари қураётган тўрт қаватли 48 квартирали бу бино Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйи арафасида «Компрессор» заводи ишчи-хизматчиларига туҳфа этилади.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

«Узгипротяжпром» лойиҳа институти коллективи саноат корхоналари объектларини лойиҳалаш билан шуғулланади.

Ушбу суратда институт архитекторларидан (чапдан) Ҳ. Ҳакимова, Ш. Нурматов, группа раҳбари Е. Цибин ва катта архитектор Э. Йўлдошевни кўриб турибсиз. Улар шу кунларда юбилей олди меҳнат вахтасида ишлаб, саноат объектларини лойиҳалаш ишларини тез ва сифатли амалга оширишмоқда. Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

- ⊙ АСОСИЙ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАНЯПТИ
- ⊙ ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ УЛУҒ ОКТЯБРГА СОВҒАЛАРИ
- ⊙ ФАНГА БАҒИШЛАНГАН ҲАЁТ
- ⊙ МАСЪУЛИЯТ ҲИССИНИ ОШИРАЙЛИК

✦ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ШАЙМИСИЗ?

РЕМОНТ ТУГАЛЛАНДИ

Собир Раҳимов районидаги 224-мактаб педагогика коллективи янги ўқув йилига қизғин тараддуд кўрмоқда. Мактабнинг бу йилги ремонт ишлари ўқитувчилар ва имтиҳонларни муваффақиятли топшириб, юқори синфга кўчган ўқувчиларнинг кучи билан бажарилди.

Мактабда ташкил этилган учта ремонтчилар бригадаси ҳамма инвентарларни сифатли ремонтдан чиқарди. Қисқа вақт мобайнида уч қаватли мактабнинг 24 та синф хонаси, физика, химия, биология каби фан кабинетлари, физкультура зали ремонтдан чиқди.

Мактабни янги ўқув йилига тайёрлашда ва ремонт ишларини бажаришда О. Юсупова, С. Манасипова, Э. Отабоев, Н. Рустамов, Х. Ҳикматов, А. Солиҳов, А. Жўрабоевларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Райондаги 11-мактабда ҳам ўқитувчилар ва ўқувчиларнинг актив иштироки билан ремонт ишлари тугалланди. Ҳар иккала мактаб янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

✦ КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

ҲУНАР МАРКАЗИ

Ўтган йили Киров район саноат корхоналарининг оталиғи билан Юнусобод массивида ҳунар маркази ташкил қилинган эди. Район мактабларининг 9-синф ўқувчилари ҳафтада бир кун ўша ерда ўқишга, ҳунар ўрганишга жалб қилинди.

Биринчи йилиёқ 884 ўқувчи ўн беш ҳунар бўйича назарий ва амалий машғулотларда қатнашди. Ҳунар марказининг синф хоналари, практика ўтказадиган хоналари худди завод-фабрика цехларидек, автомобиль йиғув цехларидек жуда яхши безатилган.

Бу йил ҳунар марказида 9—10-синф ўқувчилари касб ўрганадилар. Талабалар сони икки баравар ортади. Бунинг учун район корхоналари етарли ёрдам беряпти.

Ёшлар энди бир ой ишлаб чиқаришда практик машғулотлар ўтказадилар. Жумладан, 28 ўқувчи 2505-автобазасида, 30 ўқувчи «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасида, асбобсозлик заводи, 1 ва 2515-автобазаларда, ошхона ва магазинларда ҳунар ўрганиш билан бирга, ўша ташкилотларга ёрдам берадилар.

— Дастлабки йили ҳунар марказига ўқувчиларнинг қизиқиши, саноат корхоналарининг ёрдами қаноатланарли деса бўлади, — дейди ҳунар маркази директори М. Алиев мамнуният билан.

2505-автобазанинг мастер-механиклари Камолиддин Асомиддинов, Геннадий Катокинлардан мамнунмиз.

«Малика», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаларида илҳом билан чеварликни ўрганаётган З. Маҳкамова, М. Муҳамадалиева, М. Маҳмудова, М. Азимовалар келгусида оналари изидан бориб чевар бўлишга аҳду-паймон қилишган.

Хуллас, ҳунар маркази ўқувчи-ёшларнинг тўғри касб танлашларида уларга яқиндан ёрдам бераётгани қувончлидир.

С. СУЛТОНОВ,
12-мактаб ўқитувчиси, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

ИБРАТЛИ УМР

ЯХШИ ФАЗИЛАТЛИ КИШИЛАРИМИЗ

Хиёбонлар сўлим, кўчалар равон, ҳаммаёқ кўм-кўк. Очил Қодирович кўчанинг икки ёнидаги муҳташам биноларга разм ташлаб бораркан, Тошкентнинг қиёфаси гўзаллашиб кетганидан бир олам ғурурга тўлди. У бугун ёш шифокорлар билан бўладиган учрашувга пиёда борар, кўз олдидан ҳаяжонли ёшлик, эсда қоладиган қаҳрамонлик сатрларига бой йигитлик, етуклик, ниҳоят мазмундор, энди бошланаётган кексалик йиллари жонли ленталар каби ўта бошлади...

Камтарин олим Очил Қодиров 1904 йили Самарқанд областининг Каттақўрғон уездига қарашли Мухтор қишлоғида, камбағал деҳқон оиласида туғилди. Отаси Қодир ака Очилжон ҳали ёшига тўлмасдан оламдан кўз юмди.

Минг-минглаб Очилжонларга абадий озодлик олиб келган Октябрь революцияси ҳикоямиз қаҳрамонининг ҳам бошини силади. У 15 ёшда экан, олти ойлик саводсизликни тугатиш курсига кириб ўқиди. Ўзи ҳарф таниб, китоб ўқий бошлаган шу йилдаёқ саводсизлик курсида ўқитувчилик қилди, шу йили Ленин комсомоли сафига кирди. Илмга чанқоқ 16 ёшли ўспирин Очилжон ўзбек ўлка билим юртига кириб ўқий бошлади. 1925 йили Очил Қодиров Ленин партиясига аъзо бўлиб кирди.

Очил Қодиров партия-совет органларида 20 йилдан кўпроқ вақт мобайнида турли лавозимларда ишлади. 1928—1932 йиллари Ватанимиз пойтахти Москвада Шарқ халқлари Коммунистик университетида таҳсил кўрди, бирмунча муддат ўша ерда «Партия тарихи» курсидан дарс берди. 1950 йили пойтахтимиз Москвада у кандидатлик, диссертациясини ёқлади, тез орада унга доцент илмий унвони берилди.

Чорак асрдан кўпроқ муддат Очил Қодиров шаҳримиз олий ўқув юртларида бўлажак мутахассисларга партия тарихи курсидан дарс берди.

...Ширин хаёллар оғушида, ўзи босиб ўтган ҳаёт йўлларини бирма-бир ипга чизган ҳолда Очил Қодиров манзилга етиб келганини ҳам сезмай қолди. Истиқболига гуллар кўтариб чиққан бир гуру[illegible]си шифокорла[illegible] баррук инсоннинг [illegible]рини бир зум бўлиб юбордилар. У минбарда жонли тарих бўлиб сўзларди. Диёримизда социалистик тузумни мустаҳкамлаш ишида фаол қатнашган, 52 йилдан бери Ленин партияси аъзоси, коммунист деган улуғ номни эъзозлаб, унга гард юқтирмай келаётган бундай инсонларга ҳар қанча таҳсинлар айтса арзийди.

Атаулла ОҚИЛОВ,
профессор.

Ушбу суратдаги Насиба Ғуломова шаҳримиздаги 1-босмахонада кўп йиллардан буён меҳнат қилиб келади. Юбилей шарафига бошланган социалистик мусобақага актив қўшилган бу ишлаб чиқариш илғори кунлик смена топшириқларини ошириб бажаришга муваффақ бўляпти. Насиба корхонада ёшларнинг талабчан ва меҳрибон устози ҳам ҳисобланади.

И. Шоноғомов фотоси.

✦ КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА...

МАРОҚЛИ ЛЕКЦИЯЛАР

Октябрь районидаги Ульянов номли маҳаллада жамоатчилик асосида лекторлар группаси ташкил этилган. Лекторлар группаси ўз иш планига эга. Унга филология фанлари кандидати Иброҳим Мирзаев бошчилик қилади. Бу ишга шу маҳаллада турувчи олимлар, педагоглар, врачлар, ҳуқуқшунослар, илғор ишчилар, меҳнат ветеранлари ҳам жалб қилинган.

Жумладан, Октябрь район прокурорининг ёрдамчиси А. Тўхтабоев «Жиноятчиликка қарши курашиш ва ёшлар ўртасида олиб бориладиган тарбиявий ишлар» тўғрисида лекция ўқиган бўлса, республика «Билим» жамиятининг лектори Гўзалхон Қўшоқова «Шарқ олимлари» тўғрисида мароқли суҳбат ўтказди.

Маҳалла лекторлар группасининг навбатдаги машғулоти СССР Конституциясининг янги лойиҳаси ҳақида бўлди. Муҳокамада қаҳрамон она Карима Олимова, милиция капитани Обид Каримов, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Обид Ҳошимов, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ходими Мирзакарим Олимов, пенсионер Обиджон Қосимов ва бошқалар қатнашдилар ва СССР Конституциясининг янги лойиҳасини бир овоздан маъқулладилар.

С. ҒОФУРОВ.

Газетхон хабар қилади...

МАҲАЛЛАДА СПРАВКА БЮРОСИ

Собир Раҳимов район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлими участка инспектори, милиция лейтенанти Абдуллажон Аҳмадиллажоновнинг ташаббуси билан Калинин номли маҳаллада справкалар бюроси ташкил этилди. У Калинин номли ва унга туташ бўлган маҳалла меҳнаткашларига хизмат кўрсата бошлади. Бу ерда навбатчилик ташкил этилди.

Маҳалла активлари — пенсионерлардан [illegible] [illegible]слимов, К. Умаров, Ҳ. Раҳмонбердиев, Ҳ. Зиё[illegible] Д. Холиқовлар справкалар бюросига мурожаат қилувчи аҳолининг саволларига жавоб қилиб туришибди.

СССР Конституциясининг лойиҳасига бағишлаб Нодира номли болалар кутубхонаси[illegible], маҳалла клубида лекциялар, суҳбатлар ўтказилди, махсус кўргазмалар ташкил этилган.

Т. НАЖМИ[illegible].

...мақтайди...

ЗИЁ ТАРҚАТУВЧИ

Шаҳримизнинг Ленин проспектида жойлашган 1-газета-журналлар киоскаси доимо одамлар билан гавжум. Бу ерда ўз касбини севувчи, ишчан зиё тарқатувчи Абдумажид Ҳидоятов меҳнат қилади. У харидорлар эҳтиёжини яхши ўрганиш туфайли доимо ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб адо этмоқда. А. Ҳидоятов ой сайин пландаги 2800 ўрнига 3 минг сўмликдан кўпроқ газета-журналларни сотишга муваффақ бўлмоқда. Фрунзе район «Союзпечать» агентлиги бу ишчан зиё тарқатувчининг хизматларини муносиб тақдирлаб, уни фахрий ёрлиқлар ва пул мукофотлари билан рағбатлантирди.

А. ТАРТАУЛОВ.

...танқид қилади

ШУ ҲАМ ХИЗМАТМИ?

Шу йил 11 июнь куни 47-алоқа бўлимидаги телефон пунктидан роса ҳуноб бўлиб чиқдик. Негаки, Гагарин районига телефонда гаплашиш учун берган буюртмамиз тўрт соат давомида ҳам бажарилмади. Навбатчи телефонистка Э. Пягай эса буюртма кечикаётганлиги сабабини айтиш ўрнига қўрслик билан керак бўлса кутасиз, деди. Алоқа бўлими бошлиғи Е. Шилинага аҳволни тушунтирганимиздан кейин у шаҳарлараро телефон станциясининг навбатчи смена бошлиғига қўнғироқ қилди. Аммо у ердан ҳам қўпол жавобдан бошқа ҳеч нарса эшитмадик. Гапнинг қисқаси ўша куни М. Очиловнинг Термезга, К. Леоновнинг Москвага, С. Шамсутдиновнинг Деновга берган буюртмалари бажарилмади. Буюртмачиларнинг қимматли вақтларини «ўғирлаётган» Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси ва 47-алоқа бўлими телефонисткаларининг аҳолига бундай хизмат кўрсатишини қандай баҳолаш мумкин? Хўш, бунга Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси раҳбарлари нима деб жавоб берарканлар?

М. ҲАСАНОВ,
Советобод қурилиш-механика техникумининг ўқитувчиси,

Ф. ЕДГОРОВ,
Тошкент Давлат медицина институтининг студенти.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«БЕТАЙИН МАРШРУТ»

38-маршрутда қатнаётган автобусларнинг қатнови ёмонлиги газетанинг 10 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда танқид қилинган эди.

5-автопаркдан олинган жавобда кўрсатилишича, бу масала алоҳида кўриб чиқилган. 38-маршрутга яқин орада қўшимча автобуслар қўйилади. Маршрут ишини назорат қилиш 2-автоколонна бошлиғи С. Мирашуровага топширилди.

Ҳам куласиз, куясиз

ЁЛҒОН ВАЪДА

Шундай қилиб деиг бир группа қурувчилар ишга ғайрат билан киришиб кетишди. Уларнинг ғайратини кўрган маҳалла аҳли қувончининг чеки йўқ эди.

— Энди узоқдан сув келтириб юрмайдиган бўлдик, — дейишарди улардан бири.

— Уйингиздаги водопровод қувурларидан доим сув келиб турадиган бўлади, — дейишди ер қазиётган ишчилардан бири.

— Оғзингизга шакар, айтганингиз келсин, — дейишди кўчага тўпланган бир группа чоллар қурувчиларга таҳсин айтиб.

Хуллас, иш қанчалик шитоб билан бошланган бўлса шунчалик тезлик билан аро йўлда қолиб кетди. Аҳоли қурувчилар эрта келар, индинга келар деб кута-кута зерикди. Бундан ташқари тилка-пора қилиб ташланган ушбу кўчадан кечаси тугул кундузи ҳам юриш машаққатнинг гирт ўзгинаси бўлиб қолди.

Қолган ишга қор ёғар деганларидек, шаҳримизнинг Киров районидаги Бодомзор маҳалласидаги Фирдавсий кўчасида ўтган йили бошланган иш чала қолиб кетди. «Водоканал» тресты ходимлари шу кўчадаги водопровод қувурларини янгилаш мақсадида қазиган зовурлар ўз ҳолича қолиб кетди. Ана шундан бери шу кўчада истиқомат қилувчи 30 дан ортиқ хонадон сувсизликдан қийналиб келяпти.

Тўғри, шу йилнинг бошларида баъзи бир кишилар «Ўтган йили қилинмаган иш бу йил битар экан» деган гапни тарқатди. Лекин бу гапга 70 ёшли одам у ёқда турсин, 7 ёшли бола ҳам ишонмади. Чунки ўтган йили кўчадаги водопровод қувурларига сув келтириш масаласида аҳоли тегишли ташкилотларга бора-вериб жуда чарчаган эди. Бир сўз билан айтганда водопровод қувурларини янгилаш мақсадида зовур қазиганлар ҳам, Киров район ободонлаштириш бошқармаси ходимлари ҳам бу кўчани буткул унутиб юборишди.

Яқинда аҳоли яна бир антиқа гапни эшитишди. Кимдир маҳаллага келиб ҳар бир хонадон фалон сўмдан пул тўласа қувурлар янгиланади деган эмиш. Бу гап узунқулоқ гапми, ё ҳақ гапми ҳозирча қоронғу бўлиб турибди.

Маҳалла аҳли номидан редакцияга хат йўллаган Т. Сулаймонов, Б. Одилов ва бошқа ўртоқлар ўз хатларида ҳақли талабни қўйишган. Бизнингча «Водоканал» тресты раҳбарлари Бодомзор маҳалласидаги Фирдавсий кўчасида истиқомат қилувчи аҳолининг талабига қулоқ солишлари, ёлғон ваъдага чек қўйишлари керак.

КИНОТЕАТР ҚАНИ?

Ўтган йили Сергели районидаги Чоштепа массивининг Навоий ва «Маданият» маҳаллалари территориясида ҳайрли ишга қўл урилган эди.

— Бундан буён кино кўраман десанг узоққа бориб юрмайсан, шундоқ ёнгинангда кинотеатр бўлади, — дейишди ўшанда хурсанд бўлган аҳоли бир-бирига ўз қувончини яширолмай.

Қурувчилар ҳам уларни аввалига тоза севинтиришди:

— Кинотеатр биносини сизларга тезлик билан қуриб берамиз, маза қилиб киноларни кўраверасизлар, — дейишди улар.

Лекин аҳолининг севинчи узоққа чўзилмади. Қурилиш ишлари жой-жойида қолиб кетди. Шундай қилиб денг куз ҳам келди, қишли-қировли қиш фасли ҳам ўтиб кетди. Лекин ҳадеганда қурувчилар бу ерга келишавермади. Лекин улар бажарган кўпгина ишлар ҳозирги кунда бузилиб кетяпти. Қурилиш учун олиб келинган материаллар эса аста-секин йўқоляпти.

Аҳолини шу кунда бир нарса ташвишлантиряпти: ахир бу кинотеатр қурилиши учун давлат томонидан ажратилган қанчадан-қанча маблағлар қаровсизлик оқибатида кўкка совурилаверадими? Нега бу ҳақда қурилишни ташлаб кетган шу қурилишга мутасадди ташкилот ҳам, район маданият бўлими ходимлари ҳам бош қотиришмайди?

«Биз, — деб ёзишади оқшомхонлардан В. Орифхўжаев, У. Муҳамедов ўртоқлар редакцияга йўллаган хатларида, — тегишли ташкилотлардан ана шу кинотеатр қурилишини ниҳоясига етказишни талаб қиламиз».

Нафсиламбирини айтганда газетхонларнинг бу гапларида жон бор. Биз ҳам уларнинг фикрларига қўшиламиз.

ҲУШЕРБЕК.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

В. КАМОЛОВ: Корхона ва ташкилотлар ишчи ва хизматчиларини бошқа жойга ишга ўтказишаётганда уларнинг розилигига қарашлари керакми?

Жавоб: Меҳнат ҳақидаги Қонуннинг 37-моддасида кўрсатилишича, ишчи ва хизматчиларни, гарчи корхона ва ташкилотлари билан биргаликда бўлса ҳам, бошқа жойга ишга кўчириш фақат уларнинг розилиги билан амалга оширилади. Бошқа жой деганда аҳоли пункти (шаҳар, посёлка, қишлоқ, овул ва бошқалар) кўзда тутилади.

Ходимни бошқа жойга ишга кўчиришдан хизмат командировкасига жўнатишни фарқ қилиш керак. Маъмуриятнинг командировкага бориш ҳақидаги буйруғи ходим учун мажбурийдир. Фақат қонун ҳомиладор аёлларни бундан мустасно қилади. Уларни ҳомиладорликнинг 5-ойидан бошлаб розиликларисиз командировкага жўнатилмайди. Амалда бу имтиёзлар эмизикли боласи бор аёлларга ҳам жорий этилади.

Бошқа жойда ишлашга боришдан бош тортган ходим фақат муассаса ва корхонанинг ўзи ҳам кўчгандагина бўшатилади. Бунда ходимга 12 кунлик иш куни миқдорида ўртача ҳақ тўланади.

* * *

К. ЗУФАРОВ: Ходим ҳарбий комиссариатнинг илтимосига биноан бошқа ишга ўтказилиши мумкинми?

Жавоб: Ишчи ва хизматчилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ҳарбий тайёргарликдан ўтишини таъминлаш мақсадида ҳарбий комиссариатнинг илтимосига биноан бошқа ишга ўтказилиши мумкин. Ходим бошқа ишга ўтказилган пайтда илгариги ишидаги ўртача маоши сақланади. Бу СССР Министрлар Советининг меҳнат ва иш ҳақи масалалари бўйича Давлат комитети ва ВЦСПС секретариатининг 1964 йил 14 ноябрда тасдиқлаган [illegible]струкциясининг 9-б[illegible]да кўрсатилган.

* * *

С. ҲАСАНОВА: Қора кўзойнак тақиш кўзга фойдалими?

Жавоб: Қора кўзойнакни альпинистлар [illegible] чиққанда, электр пайвандлаш ва мартен печлари олдида ишлаганда тақиш тавсия этилади. Баъзи кўз касалликларида ёруғликка қарай олмаслик вақтида, касалликни енгиллатиш учун қора кўзойнак буюрилади. Кўзи соғ одамларнинг қора кўзойнак тақишларидан ҳеч қандай фойда йўқ. Аксинча 40—45 ёшдан ошган кишилар қора кўзойнак тақишлари зарарли. Чунки у кўзнинг ички босимини оширишга олиб келади. Шунинг учун лозим бўлгандагина яшил рангдаги кўзойнакдан фойдаланиш керак.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА
ГАИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ҳисоблаш марказининг катта инженери Леонид Васильевич Васяев қоидани бузганлиги ҳақида бланка тўлдирар экан унинг «Қоида бузилиши моҳиятини тушунтираман» деган бандига қисқа қилиб: «Иккинчи марта бу нарсани қайтармайман» деб ёзиб қўйди. Дурустгина обрўли бу одам нимани қайтармоқчи эмас? 83—98 ТНК рақамли «ВАЗ—2102» автомобилини маст ҳолда бошқаришни. Худди ана шу тартиббузарлиги учун Ғафур Ғулом кўчасида унинг ҳужжатлари олиб қўйилган эди. Ҳа, Л. Васяевга ишониш қийин. Бу унинг иккинчи марта Давлат автомобиль инспекцияси ходимларига ваъда беришидир.

Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекцияси маъмурий комиссиясининг қарорига кўра у беш йил муддат билан ҳайдовчилик гувоҳномасидан маҳрум қилинди.

● *Факт ва шарҳ*

Ўзбекистон йўлларида

Наманган областининг йўлларида дастлабки, «КаМАЗ» автомобиллари пайдо бўлди. Республика Қурилиш министрлиги иккинчи автобазасининг шофёрлари бу машиналарни Набережние Челнидан ҳайдаб келтирдилар. Корхонада янги машиналарни бошқариш Григорий Сухенко каби энг яхши ҳайдовчиларга ишониб топширилди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги транспорт бошқармасининг бошлиғи Турсун Ғуломов бу хабарни шарҳлаб берди:

— Министрлигимиз олган «КаМАЗ»лар биринчи партиясида 7 автомобиль бор. Улар Наманган, Тошкент ва Қўқон автомобиль хўжаликларига юборилди. Йил охиригача яна 20 та машина оламиз. Янги машиналар темир-бетон конструкциялар ташишда, уйсозлик комбинатларидан монтаж майдонларига панель келтиришда ишлатилади. Мутахассисларнинг хулосаларига кўра, Набережние Челнидан келтирилган ҳар бир автомобиль йилига икки минг сўмгача тежаб берар экан.

(ЎзТАГ).

СУРАТДА: Узбекистон Фанлар академияси ядро физикаси институти контроль ўлчаш приборлари бўлимининг ходими лаборант М. Султонов сув босимини кўрсатиб берувчи бошқарув пульти ишини кўздан кечирмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

ПРОБЛЕМА ВА МУҲОКАМА

БЎСАҒАДА — „АСР ЛОЙИҲАСИ“

ТОШКЕНТДА 1964 ва 1969 йилларда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ олий ўқув юртлариаро илмий конференцияларда ирригацияга ва ерларни мелиорациялашга капитал маблағ сарфлашнинг самарадорлиги масалалари қўйилди. Ўшандаёқ Ўрта Осиё районининг сув ресурслари проблемаси илгари сурилганди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатяптики 1990 йилларга бориб маҳаллий сув ресурсларидан (қишлоқ хўжалигининг жадал ривожланаётганлигини ҳисобга олганда) батамом фойдаланиладиган бўлинади. Хўш, шундан кейин қолган янги ерларни суғориш учун қаердан сув олиш керак бўлади?

Бу масала 1974 йилги 3-конференцияда кўндаланг қўйилди. Мамлакатимизнинг кўпгина олимлари, шу жумладан, тошкентлик олимлар Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Орол денгизи томонга буришни тавсия қилдилар.

Ўтган йилнинг бошларида «Союзводпроект» Бутуниттифоқ лойиҳа бирлашмаси мутахассислари Сибирдан Оролга оқадиган канал қурилишининг техника-иқтисодий асослари бўйича асосий қоидаларни ишлаб чиқдилар.

Бизнинг институтга Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги экономикаси институти мутахассислари, Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти, Ўзбекистон ССР [illegible] академиясининг қатор институтлари мутахассислари [illegible] биргаликда Сибирь дарёларини Ўрта Осиёга оқизишнинг техника-иқтисодий жиҳатдан асослаш масалалари бўйича аниқ асосланган экспертиза бериш топширилди.

Жумладан, лабораториямиз мутахассислари (дарвоқе, бизнинг лаборатория суғориладиган ерларга капитал маблағ сарфлашнинг самарадорлигини ўрганадиган ва ҳал этадиган мамлакатда ягона лабораториядир) «Союзводпроект» институтининг илтимосига биноан «Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Орол денгизи ҳавзасига оқизишни иқтисодий жиҳатдан асослаш бўйича ҳисоб-китоблар ва мулоҳазалар» мавзуида илмий ҳисобот тайёрлади.

Ниҳоят КПСС XXV съездининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари»да шундай деб ёзилди: «Шимол ва Сибирь дарёлари тармоқларидан бир қисмининг сувини Ўрта Осиёга, Қозоғистон ва Волга дарёси ҳавзасига буриш проблемаси билан боғлиқ бўлган илмий-тадқиқот ишлари ўтказилсин ва шу асосда лойиҳалаш ишлари амалга оширилсин».

Бу қарор халқ хўжалигининг муҳим проблемаларидан бирини ҳал этиш соҳасидаги жанговар программа сифатида зўр ҳаяжон билан қабул қилинди.

Биз шу ишга даҳлдор эканлигимиздан фахрланаётганлигимизни яширмаймиз.

Ҳозир институтимизнинг бир группа мутахассислари — ирригацияга капитал маблағ сарфлашнинг самарадорлиги бўйича проблемалар лабораторияси мудири, иқтисод фанлари кандидати Н. Соатов, иқтисод фанлари кандидатлари Ф. Шамсутдинов, М. Абдусаломов, В. Ким, катта илмий ходим А. Кравченко ва бошқалар «Союзводпроект» институти билан хўжалик шартномаси асосида Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга оқизишнинг социал-иқтисодий натижалари, Ўрта Осиёда суғориладиган деҳқончиликни ривожлантириш проблемалари устида ишлаш[illegible] ишларнинг ҳам[illegible] Ўзбекистон ССР Мелиорация, сув ва қишлоқ хўжалиги министрликлари, «Узглавводстрой», «Средазгипроводхлопок», «Саогипропроект» институтлари мутахассислари билан мустаҳкам алоқада амалга ошириляпти.

СИБИРЬ дарёларини Ўрта Осиё ва Қозоғистонга оқизиш жаҳонда тенги бўлмаган ғоят йирик ва мураккаб проблемадир. Шунинг учун ҳам таърифга жуда уста бўлган журналистлар бу ишни «Аср лойиҳаси» деб аташди. Нима ҳам дердик, бу жуда ўринли таъриф. Ахир Орол бўйи ва Каспий бўйидаги, Сирдарё ва Амударё ҳавзасидаги қўшимча 20 миллион гектар серҳосил ерни суғориш ва ундан фойдаланиш билан боғлиқ масаланинг ҳал этилиши мана шу лойиҳа билан боғлиқ. Ғарбий Сибирдаги Кулундин ва Барабин чўлларини ўзлаштириш бу территорияда мамлакатимизнинг янги қишлоқ хўжалик зонасини яратиш ҳам мана шу лойиҳа билан боғлиқ.

Бу проблемани ҳал этиш нега бу қадар муҳим?

Сибирь ва Ўрта Осиё... Бу регионларнинг ҳар бири ҳозирги даражаси ва келгусидаги ривожи бўйича ўзига хос хусусиятларга эга. Шу билан бирга уларнинг энг муҳим томони шундаки бу районлар иқтисодий жиҳатдан бир-бирига боғлиқдир.

Сибирь Ўрта Осиёга ёғоч, қора металл, кўмир, нефть маҳсулотлари, ҳар хил станоклар, турли ускуналар етказиб беради.

Ўз навбатида Ўрта Осиё Сибирга тўқимачилик саноати учун пахта толаси, ўсимлик мойи, сабзавот ва мевалар, полиз маҳсулотлари етказиб беради. Ҳозирнинг ўзида Сибирнинг сабзавот, мева ва полиз маҳсулотларига бўлган эҳтиёжининг бир қисми Ўрта Осиё республикаларидан етказиб бериш ҳисобига қондирилади.

Сибирь улкан сув ва энергия ресурсларига эга бўлган, лекин меҳнат кучлари етарли бўлмаган, иқлим шароити ноқулай, аҳолини сабзавот, мева ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда талайгина қийинчиликлар юз бериб турган район.

Ўрта Осиё эса суғориладиган деҳқончилик қадимдан ривожланган, ишчи кучи ҳам етарли бўлган, лекин суви оз районидир. Бу ерда шу нарса ҳам муҳимки, Ўрта Осиёда аҳоли сони жадал суръатлар билан ўсиб боряпти. Шу муносабат билан Ўрта Осиё ва Сибирь халқ хўжалигини янада ривожлантириш диалектик жиҳатдан ўзаро боғлиқ, буни ҳисобга олмасдан келгусида бу районларнинг бир маромда самарали ривожланиб боришини таъминлаш қийин.

Ўрта Осиё республикаларининг ҳозир мавжуд бўлган хўжалик ихтисоси узоқ келажакда ҳам сақланади. Яқин 10—15 йилга мўлжалланган планга мувофиқ Ўрта Осиёда пахта етиштириш ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш учун 2—2,5 миллион гектар ер ўзлаштирилади. Саноатнинг бир қатор соҳалари ҳам жадал суръатлар билан ривожланадики, булар ҳам сув ресурсларининг кўпайишини талаб этади.

Кўп йиллик изланишлар ва тадқиқотлар натижасида биз шундай хулосага келдикки, Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг камсув районларини сув билан яхши таъминлаш Сибирь дарёларининг бир қисмини шу томонга оқизиш орқали ҳал этилиши мумкин.

ШИМОЛДАГИ дарёлар сувининг бир қисми шу томонга оқизилиши билан Ўрта Осиё учун иқтисодий ва экологик аҳамияти ғоят зўр бўлган Орол денгизининг тақдири ҳам ҳал бўлади. Бу денгизнинг суви тобора камайиб, ҳажми кичрайиб боряпти.

Бу ерда илмий жиҳатдан масала жуда кескинлашиб кетди. Бизнинг фикримизга қўшилмаётган, мунозарада бир ёқлама фикр юргизаётган кишилар ҳам бор.

Жумладан, Туркманистон ССР Фанлар академияси саҳро институтининг директори А. Бобоев «Советская Каракалпакия» газетаси мухбирига берган интервьюсида шундай деди: «Мен Орол денгизини сақлаб қолишдан кўра, уни қуритиш фойдалироқдир, деб ҳисоблаётган олимларнинг фикрини қувватлайман. Дастлаб, биз бу ерда ажойиб серҳосил ерга эга бўламиз. Тахминий ҳисобларга қараганда йилига 1,5 миллион тонна пахта етиштириш мумкин. Пахтанинг ўзидан келадиган даромад Оролда ҳозир балиқчиликни, кемачиликни ва бошқа ишларни йўлга қўйиш натижасида олинаётган даромаддан ортиқроқ бўлади. Иккинчидан, кўпгина олимлар, шу жумладан, мен ҳам Орол денгизининг йўқ бўлиб кетиши шу районнинг иқлимига таъсир кўрсатмайди деб ҳисоблаймиз».

Бундай фикрга қўшилиш мумкинми? Бу ҳақда яхшилаб мулоҳаза қилиш керак. Биринчидан, 1,5 миллион тонна пахта етиштириш учун сувни қаердан олиш керак? Иккинчидан, кўпгина олимларнинг тахмини шундайки, яқин келажакда Орол денгизининг қадимги сатҳи тикланмаса «катта денгиз»нинг «кичиги»дан ажралиши рўй бериб, охиргиси қуриб қолади. 4 миллион гектарга яқин майдон чўлга айланади. Натижада бу территория бир миллиард тоннадан ортиқ туз тўпланиб қолган жойга айланади.

Баъзи бир кишилар бу ҳақда ҳам «оптимистик» тахминлар айтишяпти. Бир неча йил ўтгандан кейин собиқ денгизнинг остида ўсимликлар ўсиб кетади, дейишяпти. Бу фикр ҳам гумонли. Бу майдон узоқ вақт ҳеч нарса ўсмайдиган шўрхак жойга айланиб қолмасмикин?

Денгизнинг қуриши атроф-муҳитга ҳам салбий таъсир кўрсатади. Бутун қаъри билан шўр бўлган ерда деҳқончилик қилганда уни қандай қилиб ювиш мумкин? Булар ҳаммаси қишлоқ хўжалигида ортиқча меҳнатни келтириб чиқармасмикан?

Орол денгизининг қуриши иқлимга ҳам таъсир кўрсатмайди деган фикрга ҳам қўшилиб бўлмайди. Масалан, қозоғистонлик иқлимни ўрганувчи олимлар Орол денгизи 400 километр радиусда иқлимга таъсир кўрсатади, дейишмоқда.

Йўқ, Оролнинг қуришига йўл қўйиб бўлмайди! Унга ёрдам бериш керак.

Ҳозир «Союзводпроект» институтида 2,5 минг километрдан ортиқроқ масофага чўзиладиган, мураккаб гидротехника иншоотлари бўладиган бўлажак дарё-канал лойиҳасининг бир неча варианти яратиляпти.

Инсон қўли билан яратилган сув артерияси Иттифоқимизнинг янги индустриал-аграр зонасини бунёд этишга имкон беради.

Яна бир афзал томони, мамлакат ичида янги сув йўли очиш имкони юзага келади. Бу сув йўли орқали шимолдан жанубга томон жуда кўп юкларни ташиш мумкин.

Булар ҳаммаси мамлакатнинг иқтисодий районлари ўртасидаги алоқани кучайтиради. Сибирь ва Ўрта Осиё аҳолисини иш билан таъминлаш проблемасини ижобий ҳал этишда муҳим роль ўйнайди. Бизнинг тахминий ҳисобларга қараганда, Ўрта Осиё аҳолиси бандлигининг ортиши ҳар йили қўшимча 4 миллиард сўм миллий даромадга эга бўлиш имконини беради.

Кўриниб турибдики, кун тартибига қўйилган проблема комплекс: ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий, ҳам техник ва биологик проблемадир. Уни фақат совет халқигина ҳал этишга қодир.

Бу улкан лойиҳанинг амалга оширилиши партия ва ҳукуматимизнинг илгари чекка ўлкалар ҳисобланган Ўрта Осиё ва Қозоғистонни социал-иқтисодий ривожлантириш ҳақидаги ғамхўрлигининг ёрқин ифодаси бўлади, совет интернационализми, СССР халқлари бузилмас дўстлигининг тантанаси бўлади.

Э. АКРОМОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институтининг илмий ишлар бўйича проректори, иқтисод фанлари доктори, профессор, институтнинг Ю. Е. Шенгер номли ирригацияга капитал маблағ сарфлашнинг самарадорлиги бўйича проблема лабораторияси илмий раҳбари.

Борис ВАСИЛЬЕВ

ТОНГЛАР ЭСА СОКИН

Аммо кунлар ўтаверди, ёрдам етиб келмади ва ўн еттинчи куни застава жим бўлиб қолди.

Ритани ватан ичкарисига жўнатмоқчи бўлишди, у эса жангга юборишларини сўрарди. Уни ҳайдашар, зўрлаб теплушка вагонга киритиб қўйишар, лекин застава бошлиғининг ўринбосари старший лейтенант Осяниннинг қайсар хотини бир кундан кейин яна истеҳкомли район штабида пайдо бўларди. Ниҳоят уни санитаркаликка олишди, ярим йилдан кейин эса полк зенитчилар мактабига юборишди.

Старший лейтенант Осянин эса урушнинг иккинчи куни тонги қарши ҳужум вақтида ҳалок бўлганди. Рита буни июлда, чегарачи сержант забт этилган заставадан бир амаллаб ўтиб келгандан кейин билди.

Бошлиқлар қаҳрамон чегарачининг кулги нималигини билмайдиган бевасини қадрлашарди: буйруқларда қайд этишар, намуна қилиб кўрсатишар эди. Шу сабабли мактабни тугатгандан кейин ўша застава турган, эри шиддатли найзабозлик жангида ҳалок бўлган жойга юбориш ҳақидаги шахсий илтимосини инобатга олишди. Бу ерда фронт кўп чекинмаган: қўлга ёпишиб олиб, ўрмонларни пана қилиб, собиқ застава ва бир вақтлар лейтенант Осянин тўққизинчи «Б» ўқувчиси билан танишган шаҳарча ўртасида ерга қапишиб, қотиб қолган эди.

Энди Рита мамнун: у ўз истагига эришди. Ҳатто эрининг ҳалокати ҳам юрагининг бир бурчагига яширилди; унинг иши, бурчи ва нафратини сочиш учун бутунлай аниқ нишон бор эди. У жим ва шафқатсиз нафратланишни ўрганиб олди, ҳозирча унинг расчёти душман самолётини уриб тушира олмаган бўлса-да, у ҳар ҳолда немис аэростатини илма-тешик қила олди. Аэростат ёниб, пучрайиб қолди; корректировка қилиб турган душман ўзини саватдан ташлаб, ерга тошдек қулади.

—От, Рита!.. От!..— деб бақиришарди зенитчи қизлар.

Рита эса тушаётган нуқтадан қоровулни узмай кутиб турарди. Немис ерга яқин қолгач, парашют боғичини тортиб, ўзининг немис худосига шукрона айтаётганда у гашеткани охиста босди.

Тўрт стволдан баравар отилган ўқ қора шарпани бўлиб ташлади, қизлар қувониб бақириб, уни ўпиша кетди, у эса зўрма-зўраки табассум билан қараб турарди. Туни билан у титраб-қақшаб чиқди, взвод командирининг ўринбосари Кирьянова унга чой ичириб, тасалли берарди:

— Ўтиб кетади, Ритахон. Мен биринчисини ўлдирганимда, ўлишимга сал қолган, худо ҳақи рост. Лаънати бир ойгача тушимга кириб юрди...

Кирьянова кўп жангларни кўрган қиз эди: фин урушидаёқ санитар сумкаси билан олдинги маррада озмунча километр йўлни судралиб ўтмаган, ордени ҳам бор эди. Рита уни характери учун ҳурмат қилар, лекин унчалик қалин эмасди.

Айтмоқчи, Рита умуман ўзини алоҳида тутарди: бўлинмаси нуқул комсомол қизлардан иборат эди. Ёш эмас, йўқ, аммо ғўр қизлар. Улар на муҳаббатни, на оналикни, на ғамни, на қувончни билишар, топган гаплари лейтенантлар-у, бўса ҳақида эди, бу эса Ританинг асабига ёмон таъсир қиларди.:

— Ухланглар!..— деб қисқа буйруқ қиларди у, муҳаббат савдоси ҳақидаги навбатдаги гапларни эшитиб бўлиб.— Яна бунақа аҳмақона гапларни эшитсам,— соқчиликдан бери келмайсан.

— Чакки қиляпсан, Ритуха.— Кирьянова эринчоқлик билан эътироз билдиради.—Вайсашаверсин: зериктирмай ўтиришибди.

— Севиб қолишса — ҳеч нарса демайман. Аммо бурчак-бурчакда ялашиб-юлқашишларига ҳеч тушунмайман.

— Ўзинг намуна бўл, — кулади Кирьянова.

Рита дарров жим бўлиб қолади. Бундай бўлишини у тасаввур ҳам қилолмайди: унинг учун дунёда эркак зоти йўқ энди. Фақат бир эркак бор эди — урушнинг иккинчи куни тонгида одами кам қолган заставани найзабозлик жангига бошлаб борган йигит. Энди Рита ўзини тутиб, дадил бўлишга ҳаракат қилиб яшарди.

Май арафасида расчёт роса қийналди: чаққон «Мессер»лар билан икки соат жанг қилишди. Немислар қуёш томонидан келишар, зенит устига шўнғиб, ўқ ёғдиришарди. Ҳамма вақт бировга билдирмай, ниманидир кавшаб юрадиган пучуқ ҳунуқ, ўқ ташийдиган семиз қизни ўлдиришди, яна иккитасини енгил ярадор қилишди. Дафн этишга қисм комиссари келди, қизлар уввос солиб йиғлашарди. Қабр устида салют беришди, кейин комиссар Ритани бир четга чақирди:

— Бўлинмани тўлдириш керак.

Рита индамади.

— Коллективингиз соғлом, Маргарита Степановна. Ўзингиз биласиз, фронтда хотин кишига ҳамма эътибор бераверади. Ўзини тута олмайдиганлар ҳам бўлади.

Рита яна индамади. Комиссар оғирлигини у оёғидан — бу оёғига солиб, махорка тутатдида, бўғиқ овозда гапирди:

— Штаб командирларидан бири — оилалик одам, дугона орттирибди. Ҳарбий Совет аъзоси буни билиб қолиб, ўша полковникни искан жага олди, қизни бирор ишга — соғлом, яхши коллективга жойлаштириб қўйишни эса менга топширди.

— Юбораверинг, — деди Рита.

Эрталаб кўриб, кўз узолмай тикилиб қолди: қиз баланд бўйли, малласоч, оппоқ эди. Кўзлари эса болаларникидек яшил ва юм-юмалоқ.

— Жангчи Евгения Комелькова сизнинг ихтиёрингизга...

Ўша куни ҳаммомга тушиладиган кун эди. Навбати билан киришгач, ҳаммомнинг кийим ечадиган хонасида қизлар янги келганга мўъжизага қарагандек тикилиб қолишди.

— Женька, сув парисининг ўзгинасисан...

— Женька, баданинг бунча тиниқ бўлмаса...

— Женька, сенинг қоматингга қараб ҳайкал ясаса бўларкан!..

— Женька, сийнабанд тақмай юрсанг ҳам бўларкан!

— Вой, Женька, сени музейга қўйиш керак. Қора духоба устига ўтказиб, ойна билан беркитиб қўйиш лозим...

— Бахтсиз аёл, — Кирьянова хўрсинди. Шундай қоматни ҳарбий кийим остига яшириш ўлим билан баравар.

— Гўзал, — деди Рита охиста. — Гўзаллар камдан-кам бахтли бўлишади.

— Ўзингга ҳам шама қиляпсанми? — Кирьянова жилмайди.

Рита яна жим бўлиб қолди: ҳа, у взвод командирининг ўринбосари Кирьянова билан дўстлашолмади. Ҳеч ҳам тил топишолмаяпти.

Женька билан эса дўстлашиб кетди. Бир кун ўз-ўзидан, ҳеч қандай тайёргарликсиз, синашта бўлмай турибоқ Рита унга ўз ҳаёти ҳақида сўзлаб берди. Ҳам насиҳат қилмоқчи, ҳам ўз ҳаётини мисол келтириб мақтанмоқчи бўлди. Женька эса бунга жавобан на ачинди, на ҳамдард бўлди. Қисқагина қилиб:

— Демак, шахсий ўчинг бор экан, — деб қўя қолди.

Бу гапни шундай айтдики, Рита полковник билан унинг ўртасида бўлган гапларни ипидан-игнасигача билса ҳам.

— Сенинг ҳамми? — деб сўради.

— Мен — ҳозир ёлғизман. Ойим, синглим, укам — ҳаммасини пулемёт билан қириб ташлашди.

— Отишмадими?

— Ушлаб, отиб ташлашган. Комсостав оиласини ушлаб олиб, отиб ташлашган. Мени эса рўпарадаги уйга эстон аёли яшириб қўйганди, ҳаммасини кўриб турганман. Ҳаммасини!.. Синглим энг кейин йиқилди: атайлаб отишди...

— Менга қара, Женька, полковник-чи?... — Рита шивирлаб сўради. — Қандай ботиндинг-а, Женька?..

— Ботиндимда!.. — Женька жаҳл билан малла сочларини силкитиб жавоб қилди. Насиҳатгўйликни ҳозир бошлайсанми ёки отбойдан кейинми?

Женьканинг тақдири олдида Ританики унчалик бўлмай қолди. Шуниси қизиқки, Рита гўё бўшашиб, бирор жойи лат егандек, анча бўшашиб қолди. У баъзан ҳатто кулар, қизларга қўшилиб қўшиқ айтар, лекин Женька билан ёлғиз қолгандагина ўзини эркин сезар эди.

Малласоч Комелькова бошига тушган фожеаларга қарамай ғоят одамшаванда, қувноқ ва шўх эди. Гоҳ бўлинмадаги қизларни кулдириш учун бирор лейтенантни ҳазил билан мот қилар, гоҳ бўш вақтларда қизларнинг «ла-ла»лаб жўр бўлишида «Циганочка»га қойил қилиб ракс тушади, гоҳ бирдан ҳамманинг диққатини жалб қилиб бирорта романни ҳикоя қилиб беради.

— Сен саҳна учун яратилгансан, Женька,— Кирьянова хўрсиниб қўяди.— Шундай ажойиб хотиннинг умри бекор ўтяпти-я!..

Ританинг авайлаб асраб келаётган ёлғизлиги шу тариқа тамом бўлди. Женька ҳаммасини остин-устун қилиб юборди. Уларнинг бўлинмасида Галка Четвертак деган кўримсизгина бир қиз бор эди. Озғин, бурни узун, сочи похолдан ясалгандек, кўкраги болаларникидек ясси. Ҳаммомда Женька уни ювиб-таради, сочини яхшилаб турмаклади, гимнастеркасини қаддига мослаб берди.— Галка гулдек очилиб кетди. Кўзлари бирдан порлай бошлади, табассум ҳам пайдо бўлди. Ўша кундан бошлаб Галка Женькадан бир қадам ҳам узоқлашмайдиган бўлиб қолгани учун энди улар— Рита, Женька, Галка учовлон бирга юришарди.

Зенитчи қизлар олдинги маррадан объектга ўтказиш ҳақидаги хабарни норозилик билан кутиб олишди. Фақат Рита индамади: штабга бориб, харитага қаради-да:

— Менинг бўлинмамни юборинглар,— деди.

Қизлар ҳайрон бўлишди. Женька қаршилик қилиб исён кўтарди, лекин эртасига бирданига ўзгариб қолди. Қизларни разъездга боришга ташвиқот қила бошлади. Нима учун, нега бундай бўлганини ҳеч ким тушунмасди, аммо жим бўлиб қолишди: Женька айтдими демак зарур экан. Гап-сўзлар дарров тўхтади, йўлга ҳозирлик бошланди. Разъездга келишлари биланоқ Рита, Женька ва Галка бирдан чойни қандсиз ичадиган бўлиб қолишди.

Уч кундан сўнг Рита разъезддан ғойиб бўлди. Ўт ўчирувчилар саройидан сирғалиб чиқиб, уйқуга кетган разъездни шарпа каби кесиб ўтди-ю, шудрингдан нам тортган зиркзорда ғойиб бўлди. Ўт босган ўрмон сўқмоғидан катта йўлга чиқиб, биринчи юк машинасини тўхтатди.

— Йўл бўлсин, гўзал қиз? — сўради мўйловдор старшина. Тунда машиналар фронт орқасига овқат келтириш учун жўнар, уларни уставни унча яхши билмайдиган кишилар кузатиб боришарди.

— Шаҳаргача элтиб қўясизларми?

Машина кузовидан ёрдамлашгани қўллар чўзилди. Рита рухсат кутиб турмай ғилдирак устига оёқ қўйди-ю, бир зумда юқорига чиқиб олди. Уни брезент устига ўтказиб, елкасига пахталик ташлаб қўйишди:

— Қизалоқ. бирор соат мизғиб ол...

Эрталаб эса у яна ўз ўрнида эди.

— Лида, Рая, нарядга!..

Ҳеч ким кўрмади, Кирьяновага эса кимдир айтиб қўйди. Аммо ҳеч нима демади, ўзича кулиб:

— Мағрур қиз бирортасини орттирганга ўхшайди. Майли, балки кўнгли юмшар...— деб қўйди.

Васковга ҳам бир оғиз гапирмади. Сирасини айтганда қизларнинг бирортаси ҳам Васковдан қўрқмасди, Рита эса умуман тап тортмасди. Ахир Васков разъездда пўпанак босган тўнкадек кезиб юради, биладиган сўзи йигирмата, улар ҳам уставдан олинган. Ким уни жиддий одам деб ҳисоблайди?

Аммо форма деган нарса бор, айниқса армияда. Шу форма Ританинг тунги сафарлари ҳақида Женька билан Галка Четвертакдан бошқа ҳеч ким билмаслигини талаб қиларди.

Қанд, қотган нон, буғдой ёрмаси, баъзан эса гўшт консерваси шаҳарчага жўнарди. Омади келганидан довдираб қолган Рита ҳафтада икки-уч марта кечаси шаҳарга борарди: қорайиб, озиб кетди, Женька қулоғига таъна-омуз шивирларди.

— Тинканг қуриб қолди, ойиси. Патрулга дуч келиб қолсанг ёки бирорта командир суриштириб қолса— ишинг пачава.

— Жим бўл, Женька, мен омадлиман!...

Ўзининг эса бахтли кўзлари порлайди: бунақа аёл билан жиддий гаплашиб бўлармиди? Женьканинг кўнгли нотинч эди:

— Эҳтиёт бўл, Рита!...

[Давоми бор].

[Давоми. Боши газетамизнинг ўтган сонларида].

ЖАҲОН ОЙНАСИ
ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

СОФИЯ. Шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида Видин химия комбинатида ихтиролар ва рационализаторлик таклифларининг ишлаб чиқаришга жорий этилиши қарийб 850 минг лев миқдорида иқтисодий самара берди. Бир қанча ихтироларга Болгария Фанлар академияси патент берди.

Шу беш йилликда Бургас нефть химияси комбинати ишлаб чиққан хушбўй углеводород ишлаб чиқаришнинг ноёб технологиясини жорий этиш натижасида олти миллион лев маблағ тежаб қолинади.

Бу фактлар Болгария корхоналарида илмий-техник авж ижодкорлик кенг қулоч ёзганлигидан далолат бермоқда.

ОДРАДА КЕМАЛАР ҚАТНОВИ

ВАРШАВА. Одра дарёсида кемалар қатнови қизгин. Вроцлав портидан Силезия кўмири ва рудасини ортган ўзиюрар баржалар Шчецин томон бормоқда. Қуйи Силезиядаги заводлар ва фабрикалар учун зарур машиналар ва асбоб-ускуналар ортилган кемалар карвонини шатакчи кемалар дарёнинг юқори қисми томон бошлаб бормоқда.

Дарёда юк ташиш билан банд бўлган «Жнглюга на Одже» корхонаси бу йил 35 та янги буксир ва 111 та ўзиюрар баржа олди. «Бизон» типидаги ва бошқа типдаги катта-катта буксирлар шунингдек кўмир, цемент, темир рудаси ва енгил автомобиллар ташиш учун мосланган 200 тоннадан 3 минг тоннагача ҳажмдаги баржалар олинди. Вроцлав, Сандомир, Гданьскдаги кемасозлик корхоналари бу баржаларни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар.

МОСКВА КИНОФЕСТИВАЛИГА

ГАВАНА. 1961 йилда Эскамбрай тоғларидаги контрреволюционерлар шайкаларига қарши курашни, Кубанинг олис районларида халқ ҳокимиятини барпо этишнинг қийин даврини тасвирловчи «Рио-негро» янги рангли бадиий фильмини кубалик томошабинлар ва танқидчилар самимий кутиб олдилар.

Фильм Москвада очиладиган X халқаро кинофестивалда кўрсатилади.

Биз талабчан, аммо одил совет томошабини билан учрашишни муштоқлик билан кутмоқдамиз, деди фильм ижодкорларидан бири режиссёр Мануэль Перес ТАСС мухбири билан суҳбатда. Бизнинг революциямиз тарихини яхши биладиган ҳамда Куба экономикасини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун жуда кўп иш қилган совет кишилари бу фильмни тушуниб қабул қилишларига умидвормиз.

Бошқа фестиваллардан фарқли равишда Москва халқаро кинофестивалларида кўпгина таниқли тараққийпарвар режиссёрларнинг юксак ғоявий мазмуни ва инсонпарварлиги билан ажралиб турувчи лентaлари намойиш қилинади, деб уқтирди М. Перес.

ПХР. Вроцлавдаги «Мера-Эльвро» электрон аппаратлари заводининг маҳсулоти мамлакатнинг ўзидагина эмас, чет элларда ҳам шуҳрат қозонган. Яқинда бу ерда «Эльвро—115» ва «Эльвро—480» (суратда) электрон калькуляторларни ишлаб чиқариш бошланди.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

●*Ҳаракат хавфсизлиги учун*

«МАШИНА СОЗ, ЭЪТИРОЗ ЙЎҚ»

Шу куни Куйбишев районидаги 2-турар жой бошқармаси қошидаги 110-автоҳаваскорлар коллективи учун одатдаги кун эди. Улар ўз машиналарини техник-кўрикдан, назарий билимларини яна бир бор синовдан ўтказдилар.

Айтиш керакки, автоҳаваскорлар бу тадбирга жиддий тайёргарлик кўрдилар. Биринчидан, улар Бутуниттифоқ ҳаракат хавфсизлиги кўригида актив иштирок этишди. Шу вақтда ҳар бир транспорт эгаси йўл ҳаракати қоидасини қайта-қайта ўрганиб, тасодиф юз бериши мумкин бўлган турли ҳодисаларни тахлил қилиб чиқдилар. Бу борадаги амалий ва назарий билимларини мутахассислар советига имтиҳон топшириш билан синовдан ўтказдилар. Ана шу пайтда автомобилга техник хизмат кўрсатиш ва ундан тўғри фойдаланишдаги барча муаммолар тўла ҳал қилинди.

Иккинчидан, автомобиль гаражи махсус стендлар ва йўл ҳаракати қоидалари билан безатилди ва техникага хизмат кўрсатиш пункти ташкил қилинди.

Ўқув-тарбиявий ишларни амалга ошириш учун бу ерда мутахассислардан иборат совет ташкил қилинди. Унга Б. Губа, М. Охотников, М. Наймушин, П. Дубовой ва бошқалар киришди. Автоҳаваскорлар совети ҳайдовчиларнинг билимларини янада чуқурлаштириш мақсадида «Инсон, автомобиль ва йўл» шиори остида турли учрашувлар ўтказди. Уларнинг илтимоси билан гаражга Давлат автомобиль инспекцияси вакиллари, медицина ходимлари, юристлар, тажрибали тарбиячилар келиб турли мавзуда суҳбатлар ўтказишди, лекциялар ўқишди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, махсус ташкил қилинган журналда автоҳаваскорларнинг лекция ва суҳбатларда қатнашганликлари қайд қилиниб борилди.

Бу тадбирлар интизомни мустаҳкамлаш ва коллективдаги ҳар бир кишининг билими чуқур бўлишига олиб келди. Автоҳаваскорлар ўртасида ҳар ойда бир марта ўз техникасини кўрикдан ўтказиш одат бўлиб қолган. Бирон бир нуқсон учраган вақтда эса уни бартараф қилишга барча баравар киришади. Шунинг учун ҳам автоҳаваскорлар ўртасида йўл қоидасини бузиш ҳодисаси кескин камайиб бормоқда.

Мана, машиналар худди конвейердагидек чуқур олдида туришибди. Улар бирма-бир кўрикдан ўтказиляпти. Бу иш Давлат автомобиль инспекциясининг ходимлари М. Д. Рашчупкин, А. Ф. Турсунов ва Ш. Шорустамовлар томонидан амалга оширилмоқда. Ҳар бир машина атрофлича текшириб чиқилганидан кейин улар: «Машина соз, эътироз йўқ», деган сўзни айтишади. Техника назорати кўриги тугаганидан кейин ходимлар автоҳаваскорларни ишга масъулият билан ёндошишаётганликлари учун табриклашди. Шаҳримиздаги шахсий машина эгалари бўлган ҳамма граждандлар ҳам йўл ҳаракати қоидаларини 110-автоҳаваскорлар коллективи аъзоларидек пухта билишса, техникани нуқсонсиз сақлашга эришса юз берадиган тасодифлар янада камайган бўларди.

С. УРСОВ.

МОСКВА. Автобус ҳайдовчилари В. Тобиас, Ю. Алгебранстов ва унинг акаси — Аэрофлот учувчиси Станислав дизайнерлар Владимир ва Анатолий Шчербининых раҳбарлигида оригинал конструкциядаги енгил автомобиль яратдилар. Машина барча ҳозирги замон хавфсизлик талабларига жавоб беради, енгил бошқарилади, соатига 170 километргача тезлик билан ҳаракат қила олади.

СУРАТДА: қўлбола автомобиль Морис Торез соҳилида.

ТАСС фотохроникаси.

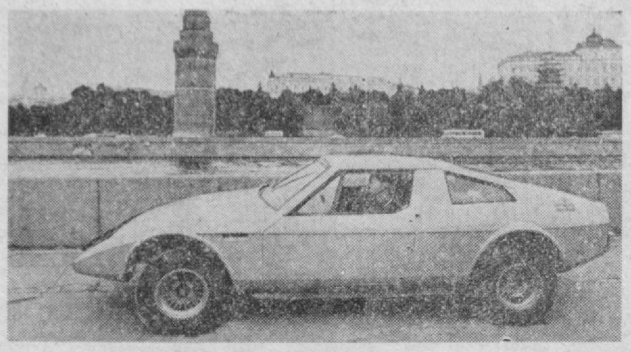

«АИДА» — САМАРҚАНД САҲНАСИДА

Самарқанд опера ва балет театрида опера классикаси дурдоналаридан бири — Д. Верди «Аида» операсининг премьераси бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Л. Г. Мейсел спектаклни саҳнага қўйди. Асосий ролларни Самарқанднинг етакчи ашулачилари ижро этдилар. Премьерада Радамес партиясини меҳмон — СССР халқ артисти Ленин орденли М. Ф. Охундов номли Академик опера ва балет театрининг солисти (Боку) Лутфиёр Имомов ижро этди.

«Аида» — бу йилги мавсумда Самарқандда саҳнага қўйилган иккинчи классик опера. Бундан илгари бу ерда Ж. Бизенинг ўлмас асари «Кармен» операсининг премьераси кўрсатилган эди.

(ЎзТАГ).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ (СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Пешқадамлар ўз ўрнида

◆ ФУТБОЛ

Куни кеча биринчи лига командалари ўртасида навбатдаги тур учрашувлари бўлиб ўтди. Пешқадамлар ўз мавқеиларини сақлаб қолишди. Шу турда лига пешқадами — Минск динамочилари ўз майдонларида туртинчи ўринни эгаллаб турган Симферополнинг «Таврия» коллективини қабул қилган эди. Учрашув тақдирини меҳмонлар дарвозасига киритилган ягона тўп ҳал қилди. Минскликлар 17 ўйиндан сўнг 27 очко тўплаб, чемпионатда танҳо пешқадамлик қилишмоқда. Иккинчи ўринни эгаллаб турган «Пахтакор»да 18 ўйиндан сўнг 24 очко бор.

Ниҳоят Пермнинг «Звезда» командаси ҳам ғалаба нашидасини татиб кўрди. Улар ўз майдонларида пешқадамлардан бири — Кишинёвнинг «Нистру» командасини қабул қилиб, 2:0 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Турнир жадвалининг 3, 4, 5-ўринларини «Кузбасс», Москванинг «Спартак» ва Свердловскнинг «Уралмаш» командалари эгаллаб туришибди. Улар 17 учрашувдан сўнг 22 очко тўплашган. Сўнгги турда «Кузбасс», «Металлург» устидан 2:0 ҳисобида, «Спартак» орджоникидзелик клубдошлари устидан 3:0 ҳисобида, «Уралмаш» Кривой Рогнинг «Кривбасс» командаси устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозонди.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: «Рибин» — «Спартак» — (Ивано-Франковск) — 1:1, «Помир» — «Торпедо» — 3:1.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Олий лигага икки йўлланма учун курашни давом эттираётган биринчи лига командаларининг зонал мусобақалари биринчи даврaси тугади. «В» зонасида иштирок этаётган ТошПИ регбичилари уч учрашувдан сўнг икки очко тўплаб, ҳозирча зонада охирги иккинчи ўринни эгаллаб туришибди.

* * *

Москвада Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари программаси бўйича шахмат мусобақалари давом этмоқда. Ўзбекистон командаси арманистонликларга 2,5:3,5 ҳисобида ютқазиб қўйганидан сўнг, Грузия коллективига ҳам 1,5:4,5 ҳисобида учрашувни бой берди.

«Спартак» стадиони ҳузурида спортнинг бир қанча турлари бўйича тўгараклар ишлаб турибди.

СУРАТДА: тренер Людмила Николаевна Югай Киров номли мактаб ўқувчиси Е. Сутормина билан машқ ўтказмоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

«ЗАКОВАТ»

ЭР: — Хотин, бугун нечанчи число?

ХОТИН: — Билмадим, газетага қара.

ЭР: — Бу кечаги газета, ундан билиб бўлмайди!

●

МЕҲМОНХОНАДА

ХОТИН: — Нега гардеробчига йигирма риёлдан ортиқ пул бердинг?

ЭР: — Фаҳмлаганинг йўқми, у менга янги пальто берди!

●

МАСТЛИК — РОСТЛИК

Бир киши ўта маст эди. Йўл четида турган машинаси олдига келиб, зўр-базўр орқа эшигини очиб, ичкари кирди. Зум ўтмай машина ичидан унинг фарёди эшитилди:

— Войдод, ёрдам беринг, ўғри машинамнинг рулини ўғирлаб кетибди!

●

БЕМОР

Хонимлардан бири ўз дугонасига арз қилиб деди:

— Эримнинг соғлиғи чатоқ, Кеча уни руҳий касалликлар бўйича врач олдига олиб боришга мажбур бўлдим.

— Хўш, у нима деди? — қизиқди дугонаси.

— Врачга: «Эрим ҳеч гапирмайди, диванда ўтирганича папирос чекиб, тутунини ҳалқа-ҳалқа қилиб чиқараверади» десам, у «аҳамияти йўқ» дейди.

— Рост айтипти, кўп кашандалар шундай қилишга одатланиб қолишган, — деди дугонаси уни юпатиб.

— Гап шундаки, эрим бу ишни папироссиз қилади-да!

●

АҲВОЛ СЎРАШ

Бир киши анчадан бери кўрмаган бир таниш хонимни учратиб қолди. Унга ўзини яқин олган киши бўлиб:

— Қалай, ойингизнинг аҳволи яхшими? — деб сўради.

Хотин ҳали жавоб беришга улгурмаган ҳам эдики, бу хонимнинг ойиси бундан ўн беш йил бурун ўлгани унинг эсига тушиб қолди ва шошапиша:

— Ҳамон ўша қабристондами? — деди.

ҲОДИСА

БИРОВНИНГ «МОСКВИЧИ»ДА

Милиция кичик сержанти Жумабой Олимбоев ва оддий милиционер Исмон Бойқораев ҳамиша хизматга тунда келишади. Уларнинг хизмати давлат ва халқ хўжалиги объектларини тунда муҳофаза қилишдир.

Киров район озиқ-овқат савдоси бўлимига қарашли 64-магазинни қўриқлаш учун келганларида уларнинг эътиборини магазиндан узоқ бўлмаган масофада турган 59—97 ТНЕ «Москвич» машинасининг эшигини очаётган киши жалб қилди.

— Қара, маст одам рулга ўтиряпти, — деди сафдошига Жумабой.

Ходимлар дарҳол машина томонга юришди. Шу пайт ҳалиги одам эшикни беркитиб, қочиб қолди. Лекин у узоққа бормади. Ходимлар уни ушлаб, Киров район ички ишлар бўлимига келтиришди. Маълум бўлишича, қўлга тушган шахс — А. Жумаев бировнинг машинасини олиб қочмоқчи бўлган экан. Унинг устидан жиноий иш қўзғатилди. Ҳушёр милиция ходимлари эса ўғирликнинг олдини олиб қолганликлари учун рағбатлантирилди.

В. АЛЕКСАНДРОВ.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЕҚУБОВ.

* РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА *

КИНО

8 ИЮЛДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Муҳаббат ёзи** (катта зал), **Аёл ва иблис** (кичик зал, кечқурун).

Сиздан угина, биздан бугина — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Қадрсиз киши — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

Қочоқ киши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Чўзилган иш — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун).

Тузоқ-ўрдак — «НУКУС» (тоқ соатларда).

ЕЗГИ БИНОДА

«Мулен руж» — «ХИВА»

9 ИЮЛДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Муҳаббат ёзи** (катта зал), **Аёл ва иблис** (кичик зал кундуз ва кечқурун).

Сиздан угина, биздан бугина — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (17, 20, 21.30).

Қадрсиз киши — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

Қочоқ киши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Чўзилган иш — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Тузоқ-ўрдак — «НУКУС» (тоқ соатларда).

ЕЗГИ БИНОДА

«Мулен Руж» — «ХИВА».

Сиздан угина, биздан бугина — «ФЕСТИВАЛЬ».

ИСИТИШ МАВСУМИГА БАРВАҚТ ТАЙЁРЛАНИНГ!

«ТАШГАЗ» БИРЛАШМАСИ

ХУСУСИЙ УЙЛАРДА ЁНИЛҒИ ИСИ ЧИҚИБ КЕТАДИГАН МЎРКОНЛАРИ БЎЛГАН ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ГРАЖДАНЛАРГА ШУНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ

1977—1978 йил иситиш мавсумига тайёргарлик кўриш муносабати билан

Тошкент шаҳар кўнгилли ўт ўчириш жамиятининг печкачи-мўркон тозаловчилари

ЛЕНИН, ОКТЯБРЬ, ФРУНЗЕ, КУЙБИШЕВ, ЧИЛОНЗОР, ҲАМЗА РАЙОНЛАРИ БУЙИЧА

ШУНИНГДЕК

Тошкент маиший қурилиш ремонт бошқармасининг хўжалик ҳисобидаги участкаси ходимлари

КИРОВ, СОБИР РАҲИМОВ ВА СЕРГЕЛИ РАЙОНЛАРИ БУЙИЧА ГАЗ АСБОБЛАРИНИНГ МЎРКОНЛАРИ ВА ВЕНТИЛЯЦИЯ КАНАЛЛАРИНИ ОММАВИЙ ТЕКШИРУВДАН УТКАЗАДИЛАР

Мўрконларнинг текшириш, профилактика ва ремонти масалалари бўйича Тошкент шаҳар кўнгилли ўт ўчириш жамияти — Красновосточная кўчаси, 114-уй (автобусларнинг «Троицкий бурилиши» бекати)га мурожаат этилсин.

Район газ бўлимларига 1977 йилнинг 1 октябрига қадар мўрконларнинг ишга ярокли эканлиги ҳақидаги ҳужжатлар ўз вақтида топширилмаса ёнилғи иси чиқиб кетадиган мўрконли газ асбоблари район эксплуатация хизмати ходимлари томонидан огоҳлантиришсиз газ таъминотидан узиб қўйилади.

«ТАШГАЗ» БИРЛАШМАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТИ,

«ТАШОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА АРЗОНЛАШТИРИЛГАН ПОЙАФЗАЛЛАР СОТИЛМОҚДА

ПОЙАФЗАЛЛАРНИНГ БАЪЗИЛАРИ 60 ПРОЦЕНТГАЧА АРЗОНЛАШТИРИЛГАН

АРЗОНЛАШТИРИЛГАН ПОЙАФЗАЛЛАРНИ СОТУВЧИ МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

2 — Кафанов кўчаси, 106-уй (1, 2, 5, 8, 9, 10, 12, 24-трамвайлар, 2,3,9, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати);

15 — Навоий кўчасидаги ярмарка (11, 16-трамвайлар, 14, 28-автобуслар, 1, 2, 4, 6, 7, 8, 14, 18-троллейбусларнинг «Ҳадра майдони» бекати);

17 — Навоий кўчаси, Марказ—4, 11-уй (10, 16, 23, 27-трамвайлар, 8, 28-автобуслар, 4, 8, 10, 18-троллейбусларнинг «Дўстлик» меҳмонхонаси бекати);

29 — «Чилонзор» массиви, Қатартол кўчаси, 10-квартал, 15/63-уй (29, 33, 50, 54, 70-автобуслар, 11, 12-троллейбусларнинг «Қатартол кўчаси» ёки «Шуҳрат» мактаб-магазини бекати);

16 — Октябрь бозори (7, 8, 11, 16-трамвайлар, 28-автобус, 8-троллейбуснинг «Охунбобоев майдони»); 1, 2, 4, 6, 7, 14-троллейбусларнинг «Калинин майдони» бекатлари).

«ТАШОБУВЬТОРГ» МАГАЗИНЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ТАШОБУВЬТОРГ».
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАССАЖИР АВТОТРАНСПОРТИ БОШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ «ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС»

автобусларнинг 3-класс шофёрлари ва 2-классли юқори малакали шофёрлар тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқишни тамомлаганлар Тошкент шаҳрида пассажирлар ташувчи мунтазам қатновчи автобус маршрутида иш билан таъминланадилар

3-класс шофёрларини тайёрловчи курсларда ўқиш муддати 5 ой. Ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади. Стипендия 60 сўм.

20 ёшгача бўлган ва тўлиқсиз ўрта ва ўрта маълумотга эга бўлганлар қабул қилинадилар.

2-классли юқори малакали ҳайдовчилар тайёрлайдиган курсларда ўқиш муддати ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда бир ярим ой.

Стипендия 100 сўм.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

«ТАШСПЕЦАВТОШКОЛА» — Чоштепа кўчаси, 29-уй;

«ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС» — Пролетар кўчаси, 31-уй;

1-АВТОБУС ПАРКИ — Манжара кўчаси, 26-уй;

2-АВТОБУС ПАРКИ — Генерал Петров кўчаси, 263-уй;

3-АВТОБУС ПАРКИ — 1-Қорасарой проезди, 57-уй;

4-АВТОБУС ПАРКИ — Чоштепа кўчаси, 27-уй;

5-АВТОБУС ПАРКИ — 1-Қорасарой проезди, 59-уй;

7-АВТОБУС ПАРКИ — Халқлар дўстлиги кўчаси, 49-уй;

2519-АВТОКОЛОННА — Оржоникидзе посёлкаси, Иркутская кўчаси, 20-уй.

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ШАҲАР АВТОБУСЛАРИДА БЕПУЛ ЮРАДИЛАР.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.

«ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС».

ТЕМИР ЙЎЛЛАР МИНИСТРЛИГИ МЕТРОПОЛИТЕНЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИГА

аккумуляторчилар, кабель шохобчаси ва ёритиш дистанциясини электромонтёрлари. 5—6-разрядли электр-газ билан пайвандловчилар, йўл монтёрлари, тоннель ишчилари, мармарчи-тарашловчилар, бўёқчилар, дренажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, темирчилар, вагонларни ювиб-тозаловчилар, ишлаб чиқариш ва хизмат биноларини ювиб-тозаловчи ишчилар, 4—6-разрядли депо ускуналари ремонт қилувчи слесарлар, фрезерчи-токарлар, рандаловчилар, 4—6-разрядли пармаловчилар, 4—6-разрядли слесарь-сантехниклар, кўприк кранларини маҳкамловчилар, резина техника буюмларини ямовчилар (вулканизаторлар), электрослесарлар, зумпф агрегатлари слесарлари, таъминот хизмати ходимлари (товаршунослар, экспедиторлар, юк ташувчилар, қоровуллар):

К Е Р А К

Ишга қабул қилинганларнинг ҳаммаси темир йўл транспорти ходимларига бериладиган барча енгилликлардан, шу жумладан, йилига бир марта СССР темир йўлларида бепул юриш ва метрополитенда бепул юриш имтиёзидан фойдаланади.

Ходимларнинг алоҳида категориялари учун иш ҳақидан ташқари, кечаси ишланганликлари учун соатлик тариф ставкасининг 35 проценти миқдорида устама ва зарарли меҳнат шароитларида ишлаганликлари учун қўшимча иш ҳақи тўланади, ойлик маошнинг 30 процентигача бўлган миқдорда меҳнатга ҳақ тўлаш ойлик мукофот системаси (тариф ставкаси) кўзда тутилади.

Ёлғиз кишилар умумий ётоқхона билан таъминланадилар, оилали кишиларга белгиланган тартибда уй-жой берилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона, аҳолини ишга жойлаштириш марказий пункти.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ 84-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—78 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

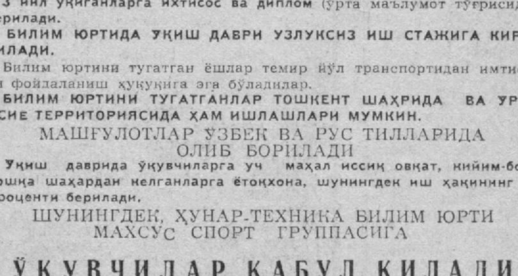

ТЕМИР ЙЎЛ ВА МЕТРОПОЛИТЕНДА АВТОМАТИКА, ТЕЛЕМЕХАНИКА ВА АЛОҚА ҚУРИЛИШИ ЭЛЕКТРОМОНТЁРЛАРИ, СЛЕСАРЬ-САНТЕХНИКЛАР, БЎЁҚЧИЛАР,

газ-электр пайвандчилар, сувоқчилар, бўёқчи-сувоқчилар, монтажчи — ғишт терувчилар, дурадгорлар.

БИЛИМ ЮРТИГА 8— 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ИМТИҲОНСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ— 3 ЙИЛ.

3 йил ўқиганларга ихтисос ва диплом (ўрта маълумот тўғрисида) берилади.

БИЛИМ ЮРТИДА ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ ИШ СТАЖИГА КИРИТИЛАДИ.

Билим юртини тугатган ёшлар темир йўл транспортидан имтиёзли фойдаланиш ҳуқуқига эга бўладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА ЎРТА ОСИЁ ТЕРРИТОРИЯСИДА ҲАМ ИШЛАШЛАРИ МУМКИН.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ

Ўқиш даврида ўқувчиларга уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона, шунингдек иш ҳақининг 33 проценти берилади.

ШУНИНГДЕК, ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ МАХСУС СПОРТ ГРУППАСИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЭРКИН КУРАШ БУЙИЧА МАХСУС ГРУППА.

Махсус группага 8 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган, эркин кураш бўйича II-ўсмирлар разряди олган 1961—1962 йили туғилганлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати спорт квалификациясини ошириш билан бирга, ўрта маълумотга ҳамда электр газ пайвандчи касбига эга бўладилар.

Махсус группа ўқувчилари алоҳида овқат, спорт формаси ва ётоқхона билан таъминланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ТЕХНИКУМ ВА ИНСТИТУТЛАРНИНГ КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА (конкурсдан ташқари) КИРИШ ҲУҚУҚИГА ЭГА БЎЛАДИЛАР.

ҲУЖЖАТЛАР — 31 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги аттестат, турар жойидан справка, 5 та 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат, соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма), характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Ҳамза райони Слоним кўчаси, 84-уй (15, 23, 26-автобуслар ва 15-маршрут таксининг «СТО заводи» ёки «Иззат» 8, 21. 48-автобуслар, 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекатлари). Телефон: 96-17-61.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

8 ИЮЛЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Москва ва москваликлар». 18.30 «Жилолар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». 19.30 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.30 СССР Давлат академик Большой театри ёш артистларининг концерти. 21.00 «Бизнинг биография». 1954 йил». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Артлото» эстрада прогарммаси. 23.20 Катталар учун мультфильмлар программаси. «Сузишаман», «Қуён ва тошбақа», «Концерт». 23.50 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.20 Кўрсатувлар программаси. 18.25 «Танамога йўл». Болалар учун телефильм. 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 70-йиллар комсомоллари» (рус.). 19.15 «XX асрнинг асосий воқеаси». 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 «Оламга саёҳат». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Қизлар давраси» (такрорий кўрсатув). 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.45 «Ё остидан, ё устидан». Бадиий фильм. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болаар учун фильм. «Типратикон». 19.50 «Ҳукм қатъий». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 20.45 Тошкент янгиликлари. 21.05 «СССР Конституцияси лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси» (рус.). 21.35 Абитуриентлар учун. Физика.

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8 ИЮЛЬ, 1977 й.

(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ

Р—14402 | Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. | ИНДЕКС 64579. | Нашр Г—3101.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.